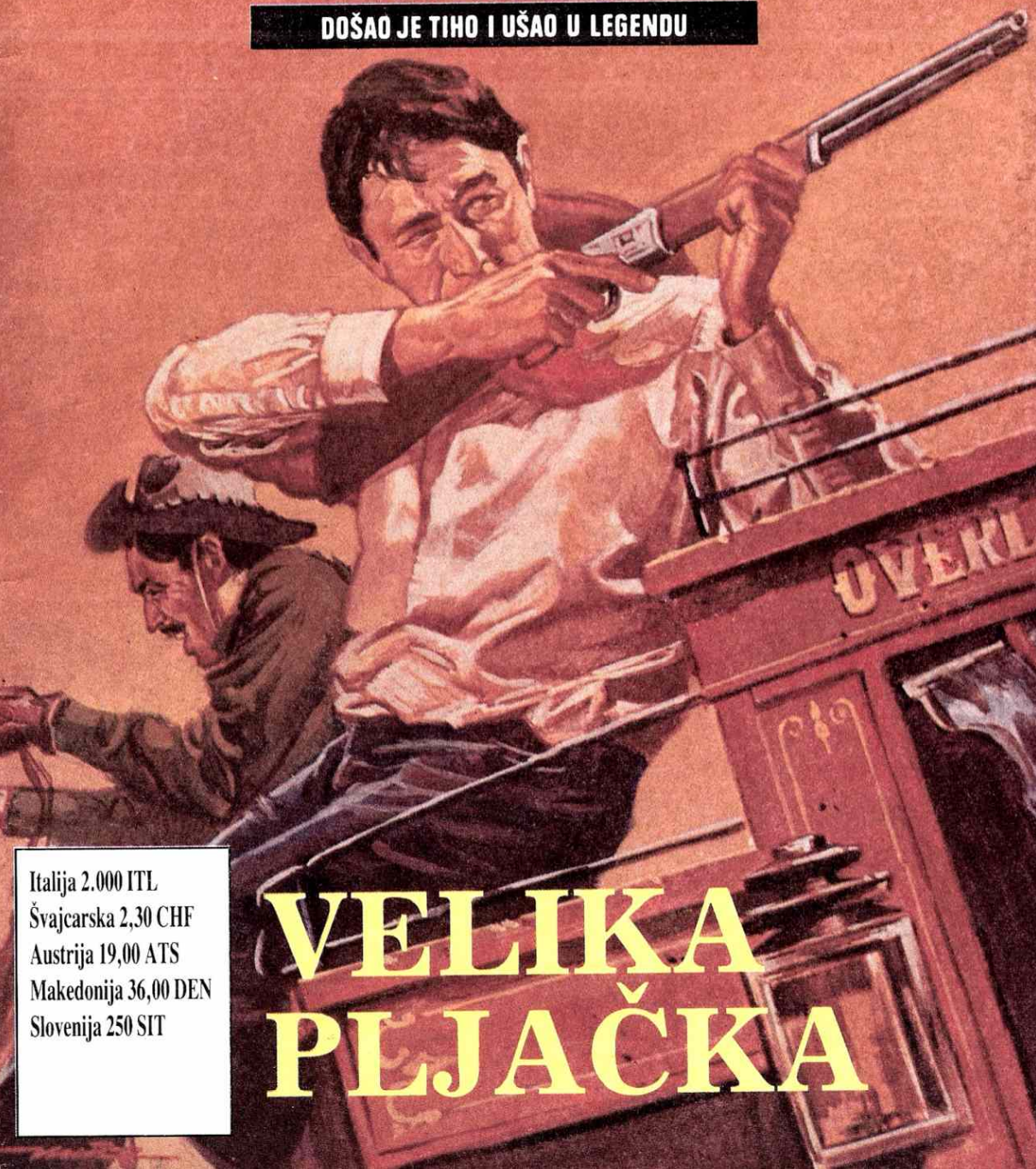

FRENK LARAMI

BOOK HOLIDEJ

BROJ 267 • CENA 5,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Italija 2.000 ITL
Švajcarska 2,30 CHF
Austrija 19,00 ATS
Makedonija 36,00 DEN
Slovenija 250 SIT

VELIKA PLJAČKA

★ DOK HOLIDEJ ★

267

Frenk Larami

VELIKA PLJAČKA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 267

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

WER ZU FRUH ZIET

Recenzija i adaptacija

Zorka ĆIRIĆ

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franja VARGA

Naslovna strana

Franja VARGA

Korektori

Valerija MILANOVIĆ

Ilona TAKAČ

Štampa: 27. V 1996.

Tržište: 5. VI 1996.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: NIJP FORUM, Novi Sad, Vojvode Mijića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – WER ZU FRUH ZIET

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje se svrstava u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91).

Godišnja pretplata za zemlju za ediciju „Dok Holidej” iznosi 60 dinara. Opštom uplatnicom uplatiti pretplatu na žiro račun 45700-603-3-6158, a primalac je „MARKETPRINT” DD, 21102 Novi Sad. Potvrdu o uplati (sa naznakom gde izdanje treba slati), pošaljite na adresu: „MARKETPRINT” DD, Poštanski fah 20, 21102 Novi Sad. Izdanje šaljemo preporučenom pošiljkom.

Snažan topot konjskih kopita odbijao se o crvenkaste kamene strane Grand kanjona. Orili su se i ljudski povici, a pucnji su zviždali. Poštanska kočija je poskakivala kao divlja zver po kamenitom drumu. Drveni točkovi su ječali, a kožno remenje je škripalo, preteći da se svakog trenutka prekine. Uprkos tome, Merlin Hal je gonio četvoropreg kao ludak. – Hojii...! – Odjekivao je njegov poklič kojim je bodrio konje. Životinje, okupane u znoju, ulagale su poslednju snagu. Sa gubica im je letela pena kao krupan, prvi sneg. Konji su izbacili glave napred, a oči samo što im nisu ispadale iz duplji. Gonioci su međutim bili brži. Vozač Merlin Hal stavio je korbač među zube i izvukao kolt. Bio je to stari vojnički revolver duge cevi. Nasledio ga je od oca koji je služio u armiji plavokaputaša.

Sa kočijaškog sedišta, bilo je teško moguće metkom pogoditi cilj. Cilj su bila dva čoveka koja su galopom grabila prema kočiji: Džon i Tom Alanja, razbojnici i hladnokrvne ubice. Nedavno su pobegli iz jednog od mnogobrojnih logora robijašnice Seskateva, iz kamenoloma večitog ćutanja. Njima je uspelo ono što dotada nikome nije.

Bekstvo iz Seskateve!

Sada su, samo nekoliko dana posle

bekstva iz pakla robijašnice, ponovo krenuli u razbojnički poduhvat.

Šta je u ono vreme šerif iz Džankašna rekao sudiji?

„Trebalo je da ih obesite, vaša milosti!“

Šerif je bio potpuno u pravu. Čak ni Seskateva nije uspela da promeni dvojicu razbojnika. Izdržali su nemilosrdno sunce, svirepu žeđ, žestoku hladnoću i dugačak, višestruki korbač zatvorskog čuvara. Zaboravili su Seskatevu. Džon Alanja je bio snažan, plecat čovek. Jahao je nekoliko koraka iza svog mlađeg brata. Konj pod njim je s mukom održavao tempo sa životinjom ispred sebe. Tom je bio vitak i naočit, sušta suprotnost svome bratu. Na njegovom telu nije bilo nimalo sala. Godine u robijašnici kao da ga nisu dotakle. Bio je tamnopus kao Meksikanac i imao je crne, prodorne oči i tanke usne. U svakom pogledu je bio iznad svoga brata, brži kada se radilo o potezanju revolvera, a veštiji u borbi pesnicama. Do tada nijedan čovek nije uspeo da ga baci na tlo. Džon Alanja je bio čovek ograničenog uma. Kadgod bi ugrabio priliku, opijao se do besvesti. Inače, uvek je slušao naredjenja svoga brata. Što se njega tiče, nikada mu ne bi uspelo da pobegne iz pakla Seskateve. Bekstvo je bilo

isključivo delo Toma Alanje. To što su sada gonili poštansku kočiju bila je puka slučajnost. Činili su to iz prostog razloga što u džepu nisu imali ni probušeni cent. U kamenolomu su uspjeli samo da ukradu dva konja i oružje. Posle toga, danima su grabili planinskim predelom kao da ih sami đavoli gone. – Ja imam samo još dva metka! – povikao je Tom svome bratu. Džon je žestoko opsovao i viknuo da on ima samo još tri!

– Onda je krajnje vreme – odlučio je Tom i zario nemilosrdno mamuze u slabine konja. Životinja je bolno zarzala i poskočila. Od poštanske kočije je dvojicu razbojnika sada delilo petnaest jardi.

Merlin Hal je ispucao sve metke iz kolta, ali, promašio je cilj. Osim toga, nije smeo više od dve tri sekunde da ispušta put iz vida. Drum? Bio je grubo prosečen i neravan drum kroz stenje. Duboko dole, penušao je Kolorado.

Tri čoveka su sedela u kočiji, držeći se grčevito za sedišta. Uprkos tome, često su udarali glavom o strane kočije. Za trojicu putnika je ova vožnja bila gora nego za vozača. Osećali su se bespomoćni tako zatvoreni u ovoj drvenoj sandučari koja divlje poskakuje. Najstariji među putnicima prevaleo je sedamdesetu godinu. Kosa mu je bila snežnobela. Sedamdesetogodišnji Oliver O'Saliven je po nalogu vlade putovao državama i skupljao radnike za premeravanje tla. Bio je to izuzetno težak posao za čoveka tih godina. Crvenokošci su se očajnički odupirali ovoj meri vlade, pa je često dolazilo do krvavih obračuna. Ovaj put, krenuo je u

Filmor u državi Utah. Bio je to poslednji zadatak koji je trebalo da obavi. Posle toga, odlučeno je da posao preda mlađem čoveku. Drugi putnik, bio je gonič stoke, to jest, iskusni vođu, goniča, koji je krenuo u Solt Lejk Siti da preuzme krdo goveda i da ih onda otera u Hamilton u državi Nevada. Zvao se Bob Vilmont. Treći čovek bio je putnik ledenoplavih očiju kao glečerska jezera i oštih crta, i on je učinio snažan utisak na ostalu dvojicu. Sve vreme puta su se pitali ko bi to mogao da bude? Možda advokat? Malo ih je zbunjivalo to što je imao dva teška niklovana kolta sa drškama ukrašenim slonovačom. Mora da se radilo o vraški skupom oružju. Bio je to nadaleko poznati Dok Holidej! Proturio je glavu kroz prozor.

– Prokletstvo, zaustavite konačno te konje! – doviknuo je vozaču. Međutim, vozač ga nije mogao čuti. Holidej je odustao i povukao se u kočiju. U tom trenutku su iza okuke izašli razbojnici smanjivši rastojanje. Trideset jardi! Predaleko za kolt. Džordžijanac je ispalio nekoliko metaka u njihovom pravcu. Džon Alanja je kriknuo i uhvatio se za koleno. – Taj pas me je pogodio – doviknuo je svome bratu. Tom se nije ni okrenuo u sedlu. – Dalje, sve dok možeš da ostaneš u sedlu.

Dok Holidej je vratio kolt u futrolu i hteo je da potegne drugo oružje, ali, za tako nešto više nije imao vremena. Kao dograđen džinovskom pesnicom, bio je povučen na pod kočije i žestoko je udario glavu. Na nekoliko trenutaka, izgubio je

svest. Šta se to dogodilo? Desni zadnji točak kočije naleteo je na ogromni kamen i slomio se. Kočija se prevrnula. Konopci i kožno remenje su popucali, a konji su grabili u paničnom bekstvu. Kočija je stala da visi nekoliko trenutaka na ivici drumma, a onda je kliznula i počela beskrajno lagano da pada u provaliju.

*

U Grand kanjonu vladala je grobna tišina. Nad provalijom su kružila dva lešinara. Dva čoveka su stajala na ivici puta i gledala u provaliju. – Prokletstvo, evo šta imamo od svega ovoga! Ni jednog jedinog centa i još rupu u koži.

– Maler Džone! – uzvratilo je drugi hladno.

– Šta ćemo sada, brate?

Tom Alanja se nagnuo nad provaliju i zaključio. – Nema nikakve svrhe.

– Šta?

– Tamo niko ne može da dospe.

– Možeš li bar da vidiš kočiju?

Tom je odmahnuo glavom. – Ne vidim ništa. Jedna kamena izbočina zaklanja vidik do dna.

– Možda bi sada bolje bilo da uhvatimo maglu?

– Zbog čega ti se toliko žuri? Moram da ti previjem nogu.

– Za to ima vremena. Zamisli da nas neko ovde vidi?

Tom Alanja se grohotom nasmejao. – Pa šta? Šta ima ovde da se vidi izuzev nas dvojice?

– A šta je sa konjima koji su pobešli?

– Oni ne mogu da govore.

Dvojica razbojnika su bila u zabludi. Konji su nosili dizgine sa žigom „Vels Fargo“ kompanije, a kočije nigde nije bilo. To međutim, razbojnike nije uznemiravalo. Nisu na to mislili.

– Daj da ti pogledam tu ranu, Džone. O, tebi treba lekar!

– Gde da nađemo lekara?

– Naći ćemo već nekoga. Istina, nika-da nisam bio u ovom kraju. No, gde se kotrlja kočija, tu negde blizu mora da bude i grad. Podne je prošlo. Treba da pođemo dalje, krči mi u stomaku – zaključio je Tom. Nastavili su put ne misleći ni na trenutak o nesrećnim putnicima koji su se njihovom krivicom survali u provaliju.

*

Na ivici kamenog platoa nasuprot kanjonu stajao je Indijanac. Lice mu je bilo ukočeno kao isklesano od kamena. Bio je to Navaho Indijanac, jedan od malobrojnih koji još nije napustio svoju teritoriju. Mrzeo je rezervate, hteo je da živi kao slobodan čovek. – Bledoliki su šugavi psi – prošaputao je sebi u bradu. – Proždiru se međusobno, razmišljao je. On je posmatrao napad, jer su ga pucnji namamili na ivicu Kamenog ispusta. Sa tog mesta, mogao je da vidi smrskanu kočiju. – Ovde više nema života! – Pogledao je put neba i put lešinara koji su kružili.

– Vi ćete ih dokrajčiti!

Navaho Indijanac se vinuo u sedlo i odjahao.

*

Topot konjskih kopita naterao je Geri-ja Varmsa da skoči sa stolice. – Šta, poš-tanska kočija, već? – Skinuo je šešir sa kuke i istrčao napolje. Konji su skrenuli u dvorište i životinje su se najzad, zadihane zaustavile pred kućom. Varms je razrogačio oči da bi ih trenutak kasnije sklopio i trljao s nevericom. Prizor se međutim nije promenio. Pred kućom su stajala dva umorna konja, a kola nigde ni-je bilo.

– Hej, šta se dogodilo? – oglasio se ženski glas iz kuće.

– Sa kočijom se nešto dogodilo.

– To vidim i ja. Gde li je?

– Otkuda ja to mogu da znam! – uzvra-tio je Varms i počeo da se češe iza uva.

– Šta ćeš da činiš? – pitala je mršava žena dobroćudnog lica i ogrubelih ruku.

– Moram da ih tražim.

– Ali Geri, za sat vremena će se spusti-ti mrak.

– U pravu si, ali, moram da krenem. Poneću baklju!

– Zar ne bi mogao da sačekaš jutro?

Savesni čovek je odmahnuo glavom. – Meri, ja sam četiri godine sedeo na koči-jaskom sedištu i poznajem taj prokleti put kroz kanjon. Merlin Hal je odličan vozač. Zato u sve mora da je sam đavo umešao svoje prste.

– Čini šta hoćeš – rekla je žena ljutito i vratila se u kuću. Varms je ispregao pot-puno iscrpljene konje. – Prokletstvo, ka-da biste bar znali da govorite! – gundao je sebi u bradu. – Mora biti da se kočija pre-vrnula i sunovratila. – Pri toj pomisli

podišao ga je hladni znoj i jeza. Setio se dubokih klanaca i provalija u Grand kanjonu. Izvukao je laka kola iz štale i upregao u njih dva konja. – Nemoj da brineš, Meri, brzo ću se vratiti. Daj mi da ponesem zavoj i viski, možda im je potrebno.

– Ni sama ne znam šta mi je, Geri, imam tako loše predosećanje.

– Stariš, draga – pokušao je Varms da se našali.

– Ti najbolje znaš šta činiš. Neću da legnem dok se ne vratiš. – Ostala je na vratima, gledajući za njim sve dok se ni-je izgubio sa vidika.

*

Noć se spustila na planine. Dva razbojnika su napustila Grand kanjon i stigla do Trambul planina. – Prokletstvo! Tre-balo je već da nađemo na neku stanicu – psovao je Tom Alanja gnevno. – Ne mogu biti valjda toliko udaljene jedna od druge.

– Možda smo u ovom prokletom mraku prošli pored nje – primetio je Džon.

– Nije moguće, nisam primetio sporedan put. – Tom Alanja je osvetlio palidrvcem put i primetio trag kola. Za to vreme, ranjeni brat je jadikovao. – Prokletstvo, moja noga!

Iznenada su čuli kotrljanje kola. – Kako misliš da ga likvidiramo? – pitao je Džon.

– Koga?

Ranjenik se zakikotao. – Ovoga puta si ti taj koji postavljaš glupa pitanja! Koga

drugog do čoveka koji upravo nailazi kolima.

– A šta ako ih ima više?

– Nama je potreban novac.

– Slušaj me dobro, Džone! Ti zaista nikada nisi bio naročito lukav. Bez mene bi okončao svoj život u kamenolomu. Prihvatam opkladu u svoga konja, da to nailazi nekoliko ljudi, koji tragaju za poštanskom kočijom.

– Otkud ti to možeš da znaš?

– Pa, do sada nismo videli tragove odbeglih konja. Mora biti da su otrčali do stanice i tako alarmirali ljude.

– U pravu si, Tome. Najbolje bi bilo da napadnemo kočiju i opljačkamo je.

– Nećemo je napasti, brate.

– Zbog čega to?

– Pa, nije nam potrebno.

– Prokletstvo, Tome, pa mi nemamo ni probušen cent.

– Najbolje da pustimo kočiju da prođe mimo nas. Treba da prevali dug put, a nestalu kočiju neće naći ove noći. Dok oni tragaju za nestalom poštanskom kočijom, mi ćemo jahati prema stanici. – Ništa ne sluteći, Geri Varms je prošao pored razbojnika i izbegao sigurnu smrt. Hitao je prema Grand kanjonu da potraži nestalu kočiju.

*

Meri Varms je zadremala, a onda se trгла i pošla prema vratima. Svuda je vladala tišina. Vratila se do štednjaka i sela na klupicu. Međutim, neki unutrašnji nemir ju je mučio. Stara žena je već odavno prestala da se moli bogu. Ove

noći je to, posle duge pauze ponovo učinila. Ono što je šaputala sklopljenih ruku, nipošto nije bila napamet naučena molitva. Međutim, nadala se da će onaj kome je upućena, razumeti. Njen muž je bio sve što je na ovom svetu imala i volela. Posle onog užasnog dana pre petnaest godina, postojao je još samo on. Tada su, pre deceniju i po, njenog devetogodišnjeg sina Randolfa, doneli mrtvog u kuću. Pijani kauboji su ga ustrelili na reci. Šerif i njegov pomoćnik su ga doneli na rukama. Dečak je bio sva sreća i radost svojih roditelja i ovaj gubitak ih je teško pogodio. Zar onog užasnog dana u podne, nije bilo isto kao i sada? Zar i tada nije bila ispunjena nekom zlom slutnjom? Meri Varms je ponovo zadremala. Stari časovnik je otkucao deset. Trгла se iz dremeža. Nikada do tada nije primetila da su otkucaji starog časovnika mukli i preteći. Naprotiv. Stari zidni, francuski sat, predstavljao je za nju deo starog za- vičaja. Njen muž je kupio taj sat još u vreme kada su u Nebraski imali malu farmu. Od tada su ga uvek nosili sa sobom. Otkucaji sata u ovoj noći nadjačali su kora- ke koji su upravo odjeknuli kućom.

– Ne mogu dalje s ovim kolenom – šaputao je Džon.

– Ja sam ti rekao da ostaneš kod konja.

– Prokletstvo, pa to je žena – zaključio je Tom kada je provirio u kuhinju.

– Da li je sama?

– Pretpostavljam. Šta da činimo? – Ovo pitanje nije bilo nimalo neuobičajeno. Ni najokoreliji zločinci nisu se lako odlučivali da ubiju ženu. Na Zapadu je to

predstavljalo najteži zločin, teži čak i od ubistva šerifa.

– Ne moramo je ubiti – primetio je Džon.

– Možda bi bilo bolje da nastavimo put – predložio je Tom.

– Umreću od gladi, a municije više nemamo.

– U pravu si, brate, nema druge. Čekaj ovde, veži maramu preko lica i izvuci kolt. Ja ću isto učiniti.

– Nemojte se maći s mesta, gospodo, pa vam se ništa neće dogoditi. – Žena se trgla. Lagano je okrenula glavu prema vratima. – Šta hoćete?

Razbojnik je prišao bliže. – Potrebni su nam hleb, sir, meso, voda, municija i dolari.

– Šta je sa poštanskom kočijom? Šta je sa mojim mužem?

– Ne znam o čemu govorite.

– O poštanskoj kočiji koja nije stigla.

Razbojnik je postao grub. – Nemam vremena da se natežem sa vama, gospo. Učinite ono što sam vam rekao, ili...

Meri Varms nikako nije bila plašljiva žena. Mnogo štošta je prevalila preko glave i mnogo toga doživela po usamljenim stanicama za zamenu konja. Međutim, u ovakvoj situaciji se još nika-da nije nalazila. Šta da učini? Možda bi trebalo da da čoveku ono što traži. Bar hranu i vodu. Učinilo joj se da čuje glas svoga muža kako joj govori. „Učini ono što ti se kaže, Meri.“ Ono malo dolara što su uštedeli, nije htela da preda razbojniku u ruke. To je novac koji su odvojili za starost, a ona je već bila tu na pragu. –

Daću vam hleb, meso i vodu – rekla je, trudeći se da joj glas bude miran. – To bih vam dala i da ste u moju kuću ušli bez maski i revolvera.

– A kako stoji stvar sa dolarima? – pitao je Tom Alanja.

– U kući nemamo novca. Vrlo smo siromašni. Plata moga muža dovoljna nam je za goli život.

– Nemojte pokušavati da me obmanjujete, gospo. Znam da imate u kući novca.

– Otkuda vi to znate?

Razbojnik se osmehnulo. – Rekao mi je vaš muž. – Te reči su pogodile Meri Varms kao udarac biča. – Šta to govorite? Moj muž?

– Da, vaš muž?

– Gde ste ga videli?

– To nije važno. Vi ga nećete videti ako ne učinite ono što zahtevamo od vas. Dajte mi ono što tražim.

Meri je skočila sa stolice. – Daću vam sve što imam. To istina nije mnogo, ali, morate mi obećati da će se moj muž vratiti.

– Obećavam vam. Požurite, nemam vremena.

Znala je tačno koliko ima novca u škrinji. Tri stotine i sedamdeset dolara. Za nju i njenog muža je to bilo čitavo bogatstvo. Donela je hleb, slaninu, a onda je izvukla i veliki nož iz fioke.

– Manite se toga, i ja imam nož.

– Ali, to je poslednji hleb koji imam u kući. Sledeća kočija dolazi tek za četiri dana.

– Izdržaćete dotle. – Iako joj se novac nalazio u džepu od kecelje, Meri Varms

se vratila u sobu da ga tobož uzme. U tom trenutku spopao ju je divlji bes. Dokopala je pušku iz ormara i povukla obarač. Međutim, čovek kome je metak bio namenjen, iščezao je s mesta na kojem je samo trenutak ranije stajao. I sama se uplašila svoga postupka, a naročito odmazde nad mužem. Samo je prošputala – Geri – i pala u duboku nesvest.

– Utoliko bolje – nasmejao se razbojnik i podigao sa zemlje pušku. Sada su imali sve. Novac, municiju, hleb, vodu, pa čak i okrnjenu flašu viskija. Alanja je uzeo pokrivač sa postelje i sve opljačkane stvari stavio u zavežljaj.

– Hoćeš li konačno? – doviknuo mu je Džon.

– Evo, dolazim!

– Prokletstvo, kada je odjeknuo pucanj, mislio sam da je s tobom gotovo.

– Nije baš tako lako uništiti me. Nego hajde, pomoći ću ti da se vineš u sedlo. Najbolje da se što pre izgubimo odavde.

– Jesi li bar našao nešto za jelo?

– Imam sve što nam je potrebno. Jaćemo jedan sat, a onda se odmoriti. Hoćeš li malo viskija? – upitao je Tom ranjenog brata izvlačeći flašu iz zavežljaja.

Godinama nisu okusili ni kap viskija. – Šta si rekao? Viski? Prokletstvo, čini mi se da sam tu reč već zaboravio.

– Evo ti, potegni – rekao je Tom i sam otpio dobar gutljaj. – Sada svet izgleda drugačije, zar ne?

– Slažem se potpuno – rekao je Džon i sam otpivši dobar gutljaj. Njihov svet se nimalo nije izmenio. Ostao je isti onakav

kakav je bio i pre mnogo godina. Surov i razbojnički.

*

Sunce je nemilosrdno žarilo kamenu pustoš Grand kanjona. Samo je na visoravni, povetarac malo ublažavao žegu.

Dok Holidej nije znao kakav mu je to šum došao iz podsvesti. Da li lagano tiho ječanje ili pucketanje. Pokušao je da otvori oči, ali mu to nije uspelo. Kapci su mu bili teški kao olovo. Sledeći pokušaj bio je da pokrene ruku. I to se završilo neuspehom. Bila je negde uklještena. Uz velike napore počeo je da sređuje misli. Šta se dogodilo? Čega se poslednjeg seća? Ah, da. Bio je to mali gradić u planinama, prljavi salun u kojem je proveo celu noć u stolici, jer slobodnih mesta nije bilo. Šta je posle učinio? Poštanska kočija! Ova misao osvetlila mu je mozak kao blesak munje. Lanac sećanja se sada povezivao. Grand kanjon, razbojnici, prevrtanje kočije i propadanje u bezdan. Ovoga puta uspelo mu je da malo otvori oči. Prvo što je video, bila je užarena lopata, a odmah zatim profil nekog čudnog bića.

Lešinar!

Tek kada se malo oporavio od ovog prizora, kockar je počeo pogledom da lutati po okolini. Od kočije je ostala samo olupina, žalosni drveni skelet visio je na kamenom ispustu a ispod njega O'Saliven. Nije davao znake života. Bob Vilmont je visio obešen o rudu, nad provalijom i nalazio se u užasnom položaju. Razmišljajući šta da čini, Holidej je začuo

ječanje iza sebe. Oprezno je okrenuo glavu. – Možete li me razumeti? – O'Saliven je već nekoliko sati bio pri svesti. Užasan bol u leđima ga je izvukao iz nesvestice. Već je pokušavao da se uspravi, ali ga je neizdržljivi bol sprečio. Komad drveta mu se zario u leđa i formalno ga je zakucao za olupinu kočije. Sreća u bezgraničnoj nesreći, jer, da je stari čovek mogao da se pokrene i otpuže napred, povukao bi u provaliju ostatke kočije koja je na ovaj način još održavala ravnotežu nad ambisom. – Ostanite u tom položaju i ne mrdajte, inače smo svi izgubljeni.

– Neću izdržati.

– Morate pokušati. Sada se nalazimo u ravnoteži.

– Zar nismo na dnu klanca?

– Ne, mister, inače bismo svi bili mrtvi – uzvratio je kockar.

– Gde se nalazimo?

– Ostaci kočije u kojoj se nalazimo vise na kamenom ispustu. Nemojte više govoriti, štedite snagu. – Nesrećnik je ućutao, a Džordžijanac je grozničavo razmišljao.

*

Geri Varms je celu noć putovao kočijom i tek ujutru se vratio. Uvideo je da je dalja potraga besmislena. Odjednom se setio ženinog straha i njene slutnje. U praskozorje, prošao je pored mesta gde se dogodila nesreća. Međutim, naporno putovanje i umor u očima učinili su da mu promaknu komadići drveta koji su ležali na putu. Tako je jedini čovek koji

je uopšte krenuo da traži kočiju, prošao pored mesta nesreće. Tek kada se udaljio nekoliko milja, zaustavio je kočiju. Zar to nije bio pucanj? Sklopio je oči i napregnuto osluškivao. Da, to je bio pucanj. Mogao ga je čuti, zahvaljujući višestrukom odjeku. Možda sam se prevario, a možda je to bio i Navaho. On i njegova žena poznavali su usamljenog Indijanca. Ponekad je navraćao u njihovu stanicu i donosio po koji komad divljači, menjajući ga za municiju. Tom prilikom bi izmenjali samo nekoliko reči.

Varms nije smeo da daje municiju crvenokošcu, ali, nije mogao drugačije. Od čega bi usamljeni čovek živeo u planinskoj pustoši? Osim toga, Meri i on su bili srećni da ponekad pojedu komad svežeg mesa. Čuvar stanice je i dalje gonio konje, razmišljajući o nestanku poštanske kočije. Ta zagonetka mogla je imati samo jedno rešenje, kočija se sunovratila u ambis. Da nije cele noći naprezao oči, pretražujući tlo zapaljeno buktinjom, sigurno bi primetio iverke na ivici puta.

Najzad je Geri Varms stigao u stanicu, skrenuo kola u dvorište i ugledao svoju Meri na zemlji. U jednom skoku je sišao s kola i kleknuo pored žene. Izgledalo je da je mrtva. – Ne! – kriknuo je nesrećni čovek, i očajnički počeo da je trese za ramena. Međutim, nesvestica je bila veoma duboka, tako da jadna žena nije dolazila svesti. Drhtavim prstima otvorio joj je haljinu tragajući za ranom. Tek pošto je video da rane nema, malo se umirio. Naslonio joj je uvo na grudi i čuo sasvim tihe otkucaje srca. – Živa je – uzdahnuo

je i obrisao graške znoja sa čela. Prihvatio je ženu u naručje, uneo ju je u kuću i spustio na ležaj. U uzbuđenju nije ni primetio otvoren orman, niti da puška nije bila u njemu. Tek kada je prišao ormanu, shvatio je šta se dogodilo. Drvenu škrinju nije našao. Naslonio se na vrata ormara. Šta se to moglo dogoditi? Nisu imali ni zemlju ni decu. Niko živi im neće dati ni koru hleba kada više ne budu u stanju da rade. Ubrzo je otkrio da u kući nema ničeg potrebnog za život, ni hleba, ni mesa, ni pasulja, ni sira, ni brašna. Nestale su sve zalihe za naredne četiri nedelje. Izašao je u dvorište i ugledao pušku u prašini. Pregledao je magacin i ustanovio da je ispaljen samo jedan metak. – Znači, branila se – mrmljao je sebi u bradu. Nikada ne bi poverovao da mu je žena tako hrabra. Istini za volju, on ju je naučio kako se rukuje puškom, ali, nikada nije verovao da će je ona u slučaju nevolje i upotrebiti. Prislonio je flašu sa viskijem na ženina usta. Meri je počela da kašlje. Žestoka tečnost ju je osvestila. Potrajalo je međutim, dosta vremena pre nego što je Meri otvorila oči. – Vratio si se, Geri! Znaš li šta se dogodilo?

– Da.

– Nisam mogla da sprečim.

– Naravno, Meri. Reci mi, ko je to bio?

– Ali, ti ga moraš poznavati, ti si ga ovamo poslao, bar tako mi je rekao...

Geri više ništa nije odgovorio. Samo je nervozno šetao. Ne, nije mogao da prebacuje ženi, iako on sigurno nikada ne bi naleteo na jeftin razbojnički trik.

– Reci konačno nešto! – preklinjala ga je žena.

– Šta da kažem, Meri? Na putu nisam nikoga živog sreo.

Nesrećnica je zarila lice u šake i počela da jeca. – Gospode, uopšte nije trebalo da mu dajem novac.

– Prestani da jadikuješ. Od toga nam neće biti bolje. Trebalo je da mu daš novac. Šta bi bilo da je pucao u tebe, pošto si ispalila metak?

– Ko bi to mogao da bude? Nikome ništa našao nismo učinili.

– Zar nisi već dovoljno na Zapadu? Za tolike godine, mogla si da shvatiš da nije potrebno nekome nešto učiniti našao. Nego, Meri, možda je on napao i poštansku kočiju.

Žena se trгла. – Ja sam čak zaboravila i da te pitam da li si je našao?

– Nisam. Nigde ni traga od nje.

– Užasno!

Varms je zamišljeno trljao nadlanicom čelo. Bio je nemoćan da bilo šta preduzme. Čak u ovoj situaciji nije mogao da ode do sledeće stanice i još jednom ostavi ženu samu. Ne, to nipošto ne sme da učini. Mora da je razbojnik još uvek u blizini. U tom trenutku dvorištem je odjeknuo topot kopita. Čuvar stanice se trgao i potegao kolt iz futrole. – Hajde, Meri, skloni se iza ormara i ne mrdaj. – Odmah zatim, bacio se na pod i otkotrljao prema ulazu. Prvo što je ugledao kroz otvorena vrata, bila su kopita jednoga konja. Oprezno je dizao pogled.

*

Snažna eksplozija bi mogla da probudi i mrtvaca. Nesrećni starac prikačen leđima za dno prevrnutih kola, otvorio je oči i jeknuo.

– Šta to činite?

Prokletstvo, zaboravio sam da ga upozorim, pomislio je Dok Holidej. – Ostanite mirni, moram da osvestim Vilmonta, ukoliko je uopšte živ. – Doista, prvi metak samo je dopro do kaubojeve podsvesti, ali ga je zato drugi, koji mu je prozviđao tik uz glavu, vratio svest. Otvorio je zakrvavljene oči i u prvom trenutku nije mogao da se razabere. Slika se u njegovoj svesti tek počela polako da razbistrava. Do ušiju mu je dopro nečiji glas. – Držite sada oči otvorene, Vilmonte! Radi se o vašem životu. Pokušajte duboko da dišete. Morate ostati pri svesti. Čujete li me, Vilmonte?

Stočar nije mogao da razabere sve reči, ali je srećom shvatio njihov smisao. Glas je rekao da se radi o njegovom životu a to je najvažnije. Još uvek nije znao gde se nalazi ni šta se dogodilo?

– Vilmonte, pokušajte da pokrenete ruke, oprezno. Prvo prste, a onda zglob po zglob. – Vođa goniča pokušao je da okrene glavu u pravcu odakle je glas dolazio. To je trajalo gotovo čitavu večnost. Ugledao je ostatke kočije i dvojicu na kamenom ispustu. Taj prizor kao da mu je dao novu snagu, čak je uspeo da progovori. – Šta se dogodilo, gde smo?

Holidej je pokušavao razgovorom da ga održi pri svesti. – Sećate li se razbojnika?

– Da, sećam se. Sunovratili smo se u provaliju. – Ipak, ma koliko bio jak i za sobom imao surov život, kada je ugledao provaliju, koja je užasno zjapila pod njim, zgrčio se.

– Ostanite mirni, Vilmonte – upozoravao ga je Holidej. On je morao ovom čoveku da kaže istinu, pre nego što počinu neku nepromišljenost. – Morate da ležite mirno, sve dok ne budete u situaciji da možete da dodete do nas. Ruda na kojoj visite, slomljena je.

– Zašto mi ne pomognete? Odvalite tu dasku i sve će biti u redu.

– Ako se samo jedan od nas dvojice podigne, kočija će se prevrnuti i sunovratiti u provaliju.

Vilmont je okrenuo glavu prema Holideju. Mogao je da vidi stvari samo kao kroz maglu, ali je ipak sagledao svu opasnost. – U pravu ste – jeknuo je. – Sačekajte, pokušaću. Počeo je da pokreće zglob po zglob.

Kockar je pratio njegove napore i iskreno mu se divio. Mnogi ljudi na njegovom mestu odavno bi odustali. Protekao je pun sat pre nego što je gonič rekao. – Mislim da bih sada mogao da pokušam.

– Kako vaše ruke?

– Loše, ali, moram pokušati.

Kockar ga je posle kratke pauze ponovo upozorio. – Mislite na to da vam mogu pomoći tek kada se dokopate stene.

Vilmont je klimnuo glavom.

– Ostanite gde ste, inače odosmo svi do davola!

Uporni snažni gonič činio je

natčovečanske napore, a onda je ponovo zastao.

– Nemojte odustajati, Vilmonte, uspećete. Morate uspeti pre nego što sunce zađe. – Povređeni je napredovao santimetar po santimetar. Pri tome mu je telo visilo nad provalijom.

– Još samo trideset coli, Vilmonte, i uspećete!

– Neću uspeti – ječao je sada, gotovo potpuno iscrpljen kauboj.

– Ako ne budete učinili to što vam govorim, ispaliću vam metak u glavu. – Doista očajan, Vilmont je u Holidejevoj ruci ugledao metalnu cev revolvera. Bob Vilmont nije ništa rekao. Bio je ispunjen bezgraničnim gnevom prema čoveku koji mu, i ako se nalazi na ivici smrti, preti metkom. Baš taj gnev kao da mu je dao novi impuls, novu snagu. Napredovao je i dalje, a onda je mišicom dodirnuo užareni kamen. Već u sledećem trenutku ruka mu je snažno dograbila stenu i grčevito je stegla. Sekundu kasnije, stočar je izgubio svest. Dok Holidej je odmah osetio da je telo koje pridržava šakom, dvostruko teže. Ponovo je počela grčevita borba za život Boba Vilmonta. Tu borbu je vodio Dok Holidej. Disao je teško, gotovo se gušio. Kockar ni sam nije kasnije mogao da objasni kako je uspeo da preko stene prevuče snažno, mišićavo telo. Crveni krugovi kovitali su mu se pred očima od napora. Za trenutak mu se činilo da je sve bilo uzalud. Očekivao je tresak, bol, smrt.

*

Kada je otvorio oči, sunce je sijalo nad okomitim stranama Grand kanjona. Da li su to protekli sati ili možda čak i dani? Hrapavo disanje nekog čoveka vratilo je Holideja u stvarnost. Okrenuo je glavu i ugledao Boba Vilmonta kako leži pored njega. Onda mu je odmah bilo jasno šta se dogodilo. Čuo je zatim glas starog O'Salivena. – Šta je sa vama, već treći put vas pitam?

– Sve je u redu – uzvratio je Holidej glasom koji se i njemu samom učinio stranim. Pokušao je da se ispravi. Mrak će za koji trenutak pasti. Mora pre toga da oslobodi svoju ruku. Sada je to mirno mogao, jer je olupina kočije ležala na steni, sigurno i čvrsto. Podvukao je cev kolta ispod drveta koje mu je pritiskalo ruku. Evo, sada mu je prignječena ruka bila slobodna, ali, kao mrtva. Uporno ju je masirao, da bi aktivirao krvotok. Nekoliko minuta kasnije, osetio je u jagodicama prstiju kao da ga stotine iglica bodu. Konačno je ustao i posrćući ostao da stoji. Mora prvo da se pobrine o starom čoveku. Situacija baš nije bila utešna. Iver se zabio duboko u starčeva leđa. Od Merlin Hala, vozača kočije nije bilo ni traga. On mora da je našao smrt u provaliji kada je izleteo sa kočijaškog sedišta. – Stegnite dobro zube, mister, izvadiću vam drvo. – Pre nego što je starac uspeo da uzme vazduh bio je oslobođen. Gotovo da nije ni osetio bol. Holidej je brzo iscepao košulju i previo ranjeniku ranu.

Mrak se nemilosrdno spustio u međuvremenu. Iscrpljen, seo je na stenu, nes-

posoban da misli, ali i da zaspi. Verovatno je već bila ponoć kada ga iz dremeža trže O'Salivenov glas. – Jeste li budni, mister?

– Da – uzvratio je Holidej umorno.

– I ja – javio se Bob Vilmont.

– Kako se osećate? – Gonič se žestoko nasmejao. – Mislim, ništa bolje ni gore od vas. – Onda je O'Saliven rekao ono što su svi mislili. – Šta ćemo sada?

Džordžijanac je pokušao da ohrabri dvojicu svojih saputnika. – Nas će sigurno tražiti. Konačno, poštanska kočija je trebalo pre mraka da stigne u stanicu.

– Koliko je vremena uopšte prošlo? – pitao je O'Saliven.

– Čini mi se da se sve ovo dogodilo juče.

– I vi još verujete u to da će nas tražiti, mister? – ubacio je gonič stoke sa sumnjom u glasu. – Kako se vi uopšte zovete, mister?

– Holidej.

– Sigurno će nas tražiti – tvrdio je O'Saliven. – Međutim, ne verujem da su mogli da nas vide sa glavnog drumu. Čak mi se čini da sam čuo kotrljanje nekih kola u daljini.

– Mene zanima koliko smo visoko mi ovde, ili bolje rečeno, koliko duboko? – raspitivao se Vilmont.

– Moraćemo da sačekamo novi dan – zaključio je Holidej.

– Uopšte nije potrebno da čekamo dan – uveravao je stari O'Saliven. – Imao sam dovoljno vremena da sve dobro osmotrim. Ni bolovi me u tome nisu sprečili. – Počeo je da obaveštava ostalu

dvojicu, tiho i isprekidano. – Strana je glatka i ravna, tako da ni crv ne bi mogao da se usigne. Razmišljao sam o svim mogućnostima. Prvo mesto gde bismo mogli da spustimo nogu i osetimo čvrsto tlo nalazi se na devet jardi iznad nas. No, kako da stignemo donde? Čak i kada bismo se jednom drugome popeli na rame, ne bismo dotle dosegli. Da i ne pominjemo da ja uopšte nisam sposoban za takav akrobatski poduhvat.

– Možda bismo pucnjima mogli da skrenemo pažnju na sebe – primetio je gonič.

– I o tome sam razmišljao – odgovorio je starac. – Da, pucnji bi se mogli čuti, mislim, ukoliko nekoga ima u blizini. Međutim, niko ne bi znao gde su ispaljeni, na kom mestu. Poznajem dobro Grand kanjon i njegov zaludujući eho. Ranije, jednom to mi se činilo veoma zanimljivim i zabavnim. Kada bi sada neko ispalio metak na drumu bi mislili da dolazi sa suprotne strane.

Vilmont je žestoko opsovao. – Vi mister, baš umete da ohrabrite čoveka.

– Zašto da ne govori istinu? – umešao se Holidej. – Moramo da sagledamo situaciju onakvom kakva ona zaista jeste.

– To i nije nikakva situacija, mister Holideje, to je kraj.

Sva trojica su utonula u ćutanje. Ćutali su tako dok sunce nije zarudelo na istoku.

*

– Jesi li noćas bio ovde? – upitao je Geri Varm Navaho Indijanca.

Crvenokožac je kliznuo sa leđa svoga

konja, ne odgovorivši ništa. Njegove crne oči počivale su na licu čuvara stanice. Ništa nije shvatao. – Nešto sam te pitao – gotovo se brecnuo Varms. Uzbudjenja koja je preživeo poslednjih sati, kao da su otupila oštricu razuma.

– Ne znam o čemu govoriš – mirno je rekao Indijanac. Kada je video u Gerijevoj ruci pušku, trgao se. – Šta se dogodilo?

U tom trenutku se na pragu kuće pojavila žena. – Geri, skloni to oružje. On s tim nema nikakve veze.

Geri je otresao glavu kao pas koji je izašao iz vode. – Prokletstvo, u pravu si, ali nervi su nervi. Eto, u toku noći sam bio na putu, a za to vreme je neko napao moju ženu. – Inače nepomično lice Navaho Indijanca bilo je mračno, gotovo preteće. Ovu staru ženu, ogrubelih ruku, voleo je na svoj način. Ona je bila jedina osoba koja je ljubazno postupala s njim i sa kojom bi izmenjao nekoliko reči. – Šta to govoriš? – uzviknuo je Indijanac mnogo glasnije nego što je to inače bio njegov običaj. Naglo se uspravio. – Ko je to bio?

Varms sleže ramenima. – Kada bih to znao, ne bih sigurno stajao ovde.

Indijanac se nesvesno okrenuo i pogledao prema planinama. – To su mogla biti samo ona dvojica.

Varms je načuljio uši. – Na koga to misliš?

Crvenokožac je uzvratilo ne osvrćući se. – Mora da su jahali ovim putem. To se dogodilo deset milja odavde, pa su mogli da stignu u toku noći do stanice.

Varms je dokopao Indijanca za rame-

na i okrenuo ga nazad. Navaho je već hteo grubo da odgurne Varmsove ruke, ali se predomislio, videvši njegovo uzbuđeno lice.

– Tamo su napali poštansku kočiju.

Varms je pustio Indijanca i obratio se ženi. – Jesi li čula?

– Čula sam. Pusti ga da ispriča sve što zna – rekla je Meri, a onda se obratila Indijancu. – Pričaj nam šta si video.

Tako je najzad od Navaho Indijanca bračni par Varms čuo šta se dogodilo u kanjonu. Slušali su užasnuti, a žena je pokrila ruke šakama. Bože moj, bože moj!

– On više ne može da pomogne – presekao ju je muž.

– Ne smeš da grešiš dušu – upozorila ga je žena.

– Veliki Manitu će to pravedno rešiti – zaključio je Navaho.

– Ali, ovde je bio samo jedan čovek. Nisam mu videla lice, bilo je pokriveno maramom. Možda nema nikakve veze sa napadom na kočiju.

– Drugi razbojnik je ranjen u nogu – objasnio je Indijanac. – Mora da je bio sakriven negde u okolini.

– Sigurno je tako bilo – složio se Varms, a onda je upitao Indijanca. – Možeš li mi pokazati mesto gde je kočija?

Indijanac je potvrdio. – Pokazaću ti, ali ćemo morati da odjašemo na drugu stranu kanjona. Bio je to dug put. Morali su da jašu gotovo dva dana da bi stigli do mesta na kojem su razbojnici napali kočiju.

*

U međuvremenu su dvojica razbojnika prešla granicu između Jute i Arizone. Tom Alanja se uputio prema severu iako mu je ranija namera bila da jaše na jug. Mrak se već spustio, kada je Džon počeo da negoduje. – Prokletstvo, dokle ću još morati svoje ranjene kosti da držim u sedlu?

– Sve dok ne budemo u sigurnosti – uzvratio je Tom hladno.

– Ali, mi smo već u Juti.

– U Harikenu ćemo naći lekara koji ti je neophodan.

– Koliko ima do Harikena?

– Cenim oko pet milja.

Džon Alanja je opsovao kroz zube i nastavio put. Stigli su u grad kada je sunce već počelo da zalazi. Hariken je bio mali, beznačajan planinski grad. Nadevali su mu odgovarajuće ime. Drvene kuće su bile razbacane tako kao da ih je orkan ovde oduvao. U Harikenu je radio lekar, ali, na žalost postojao je i šerif. Zapravo, jedna ista osoba bila je i lekar i šerif. Zvao se Foster i na kundaku njegove velike „remington“ puške bile su urezane dvadeset i četiri pruge. Ovaj čovek je neverovatno vešto baratao puškom i skalpelom. Sam đavo bi znao šta je lekara Džordž Fostera nateralo da prihvati zvezdu zakona. Bio je visok i plećat, oštih crta i budnih očiju. Kolt nije nosio, nego uvek svoju „remington“ pušku, prebačenu preko ramena. Te večeri je stajao ispred svoje kancelarije i video dvojicu jahača kako nailaze. U mraku nije mogao da im razazna lica, ali

ga je neki unutrašnji glas nagnao da pođe za njima. Braća Alanja nisu primetila šerifa. Džon je imao oči samo za dva velika fenjera koja su osvetljavala jedini salun u gradu. – Konačno jedan viski – rekao je i oblizao usne.

– Nećeš se opiti – presekao ga je brat Ijutito. – Još noćas ćemo nastaviti put.

– Čemu ta ludost? Niko nam nije za petama. Jahali smo danonoćno.

– Jahaćemo i dalje, Džone. Ili bi možda hteo ponovo u Seskatevu?

Te reči čuo je šerif. Seskateva! Zar je tako nešto moguće? Do tada, Foster nije čuo da je bilo koji robijaš uspeo da napusti kamenolome. Ovi su pobegli, sinulo mu je kroz glavu, drugo ne može biti. Bilo bi za šerifa Fostera daleko bolje da ove reči nije čuo. Video je kako mršaviji jahač pomaže onom drugom da siđe sa sedla. Nije mu promaklo ni to da Džon Alanja ne može da spusti levu nogu na zemlju. Prišao je odlučno dvojici razbojnika. – Jeste li imali nevolja? – pitao je uz bezazlen izraz lica.

Tom se naglo okrenuo. – Šta vi hoćete? – promrsio je uplašeno.

– Pitam tek onako – rekao je šerif i pri tom pokazao na Džonovu povređenu nogu.

Tom Alanja je spustio ruku na dršku kolta. Bio je uvek spreman na sve, kao čovek kojem je stalni pratilac opasnost. – Pao je s konja – objašnjavao je Tom, ne znajući koga ima pred sobom. Zvezda je bila pokrivena prslukom.

– Da nije možda slomio kost? – ispiti-vao je Foster.

– Previše pitate, mister – odbrusio mu je razbojnik.

– To je moj način – izvalio je šerif. – Ne obraćajte pažnju.

– Pitaj ga za lekara – umešao se Džon u razgovor.

– On stoji pred vama – spremno je uzvratio Foster.

Tom je prišao bliže šerifu. Nešto mu se na njemu nije dopadalo. Odmeravao ga je od glave do pete, a onda mu se pogled zaustavio na pušci. – Je li to vaša medicina, mister? – upitao je, kuckajući po kundaku.

Džordž Foster je skinuo pušku sa ramena i pre nego što ju je pustio, pomilovao je rukom plavičasto crnu cev. Učinio je to tako nežno kao otac kad miluje svoga sina ljubimca. Šerif nije imao sina. Imao je zvezdu i ovu pušku, a i jednu ranu koja je još krvarila. U Nevadi je postojalo jedno jezero kojem su Indijanci dali ime „Vinemuka“. Na obali tog jezera sada su se nalazili još samo trošni ostaci drvene kuće. U njoj je živela jedna mala porodica: muž, žena i dete. Indijanci u tom kraju poštovali su oca porodice Foster kao da je poglavica. Posećivali su ga i dovodili mu bolesnu decu. Svima je pomagao. Zbog tih svojih prijatelja, Indijanaca otputovao je u Vašington da poseti predsednika Frenklina Pirsu i kod njega se izbori za spas indijanske teritorije. No, kada se vratio do ledenoplavog jezera, zatekao je na njegovoj obali još samo zgarište. Od tog dana ovaj čovek se posvetio zakonu. Odlučnom rukom i bez milosti, svakoga ubicu na kojeg bi naišao,

oterao bi na vešala. Bila je to njegova osвета, nešto što je ispunjavalo njegov tužan, usamljeni život. Sada je pred sobom imao razbojnika, najverovatnije ubice. U Seskatevi, uostalom, robijaju samo ubice. Osim toga, bio je uveren da povređeni razbojnik nije nikako pao s konja.

– Ako je on lekar, neka me previje i pregleda ranu – nestrljivo je zahtevao Džon Alanja.

– U redu, pođite sa mnom – rekao je Foster i uputio se na drugu stranu ulice.

– Taj momak mi se ne dopada – siktao je Tom koji je upravo sprečio svoga brata da odmah krene za Fosterom. – Još do sada nisam video lekara koji kroz noć šeta sa puškom na ramenu.

– Pa šta? Šta me se to tiče? Neka mi izvadi metak iz kolena.

– U pravu si – složio se Tom, uhvatio brata ispod mišice i pošao za Fosterom. U glavnoj ulici koja je Hariken presećala na dva dela, vladao je gotovo potpuni mrak. Sledili su čoveka sve do zgrade u koju je ušao, ne primetivši tablu. Foster je upravo palio lampu koja se nalazila na pisaćem stolu.

Tom Alanja se ukopao na pragu. – Pa, ovo je...

Da, to je bila šerifska kancelarija. Jasno je video rešetke u dnu kancelarije i poternice kojima su bili prekriveni zidovi. Oba brata Alanja su dobro poznavala ovakve prostorije. U jednoj, veoma sličnoj kancelariji, počeo je njihov put u Seskatevu.

– Uđite unutra i ležite na sto – naložio

je Foster ne okrećući se. Tom Alanja je i dalje stojao na pragu. Njegov brat je jeknuo od bola, jer se slučajno oslonio na ranjenu nogu.

– Prokletstvo, ovo je klopka – procedio je Tom kroz zube.

Tek tada se šerif okrenuo. Lagano je skinuo prsluk, tako da mu je srebrna zvezda zasvetlucala na košulji. – Šta je sada, mislio sam da vam je potreban lekar?

Džon Alanja je odmahnuo rukom. Zaboravio je na svoje muke i bolove, video je samo šerifsku zvezdu, poternice i čelije.

– Da, lekar nam je potreban, ali, ne i policijsko pseto – rekao je šapatom. Foster ga je međutim čuo i sada je bio sasvim siguran koga ima pred sobom. – Žao mi je momci, ali, neko mora da nosi i zvezdu u ovom gradu.

– Kakve to veze ima s lekarom? – pitao je Tom.

– Već sam vam jednom rekao da sam lekar. Dakle, treba li da okrpim tu nogu ili ne?

Ranjeni razbojnik je munuo brata laktom u rebra. – Ovde nešto zaudara, Tome.

Opasni razbojnik ni za trenutak nije ispuštao šerifa iz vida. Čuvar zakona je naslonio pušku na zid kraj vrata. Odmah je ocenio da ne nosi kolt. Prema tome, nisu bili izloženi neposrednoj opasnosti. – U redu je, izvadite mu metak.

Džordž Foster je podigao glavu. – Metak? Zar niste rekli da je pao s konja, mister?

– Moguće. Pri padu je njegov kolt

opalio. – Onda se obratio bratu. – Hajde, Džone, penji se na sto.

– Ol rajt, ali, ti ostani uz mene. Nemam poverenja u ovog momka. – Foster nije rekao ništa. Pomogao je razbojniku da legne na sto i pregledao mu je ranu. Odmah mu je bilo jasno da se koleno ne može spasti. Imaće veliku sreću ako uspe da sačuva nogu. – Držite ga čvrsto, dok mu budem vadio metak – rekao je Tomu.

– U redu, šerife, koliko će vremena proći dok opet bude mogao da trči?

Džordž Foster je slegao ramenima. – To zavisi od toga koliko daleko još mora da trči – dvosmisleno je odgovorio.

Tom je prišao bliže. Oči su mu opasno svetlucale. – Za mene vi niste šerif, mister. Izjavili ste da ste lekar. Ja sam vas kao lekara upitao.

Tvrdokorni čovek se nije dao zbuniti. – Ja jesam lekar, ali sam isto tako i šerif u Harikenu. Možda bi bilo dobro da to utuvite u glavu. Nego, što se noge tiče, on će jednoga dana moći da hramlje, možda!

Džon Alanja je poskočio kao oparen. – Šta to treba da znači?

– Ako budete imali sreću, neću morati da vam amputiram nogu. No, ukočena će ostati u svakom slučaju. – Ranjenik je prebledeo. Čelo su mu rosile krupne kapi znoja. – Ne govorite to valjda ozbiljno? – mucao je.

– Nemam običaj da se sa takvim stvarima šalim.

Stariji brat Alanja je posmatrao usirenu krv na kolenu. – Kada ne bih znao da je taj pas otputovao već u pakao, sada bih mu to poželeo.

– Mislio sam da je vaš kolt opalio pri likom pada s konja? – iznenadio se šerif.

Džon se ujeo za usnu i pogledao zbunjeno brata. Ovaj je načinio zapovednički pokret rukom. – Prestanite s tim glupim pitanjima, mister. Sredite mu tu ranu, više ne tražim od vas!

Džordž Foster je uspeo da spase razbojniku nogu. Za to je upotrebio sve svoje znanje i svu spretnost. Kakva igra sudbine! Kakva ironija! Šerif koji je nekada bio samo lekar, i čija je porodica uništena zločinačkom rukom, spasao je nogu jednom razbojniku. Hladnokrvni zločinac, Džon Alanja je tokom cele operacije urlao kao pomahnitao. Foster je bio srećan kada je razbojnik na kraju utonuo u nesvest. – Izgleda da je prava junčina – rekao je Tomu Alanji. Ovaj nije ništa odgovorio. Svim silama naprezao se do potisne mučninu koja ga je obuzimala. Takvi su bili ti razbojnici. Ne trepnuvši okom ubijali su druge ljude. A kada je bila u pitanju njihova koža, pretvarali su se u slabiće i kukavice. Prebledeli bi kada bi neko pomenuo vešala. Međutim, ništa im nije smetalo da stave konopac oko vrata nekome ko nije u stanju da se brani. Kada je Foster najzad, posle operacije previo ranjenika, Tom obrisa znoj sa čela. Izgledao je kao da je on obavio ovaj težak i odgovoran posao. – Kada mogu s njim da nastavim put?

Šerif se nasmejavao. – Vama se izgleda vraški žuri?

– Ako se ne varam, to je moja stvar. Osmeh sa Fosterovog lica je nestao. –

Možda se i varate. Možda i ja imam nešto da kažem?

Tom Alanja isturi glavu kao ptica grabljivica. Ruka mu munjevito pade na dršku kolta. – Ovoga puta ste se prevarili, šerife. Mi možemo da odemo i dođemo kada hoćemo.

– Vi možete – uzvratio je Foster – ali, ne i ovaj ovde. – Pri tom je pokazao na onesvešćenog razbojnika. – Njemu nije potrebno sedlo već postelja.

– Prokletstvo, postelja! Koliko dugo?

Foster sleže ramenima. – To vam ne mogu pouzdano reći, ali će nekoliko nedelja sigurno trajati.

Tom Alanja baci pogled na svoga brata. U tom pogledu nije bilo ni trunke sažaljenja. Bio je ljut što zbog Džona mora da se zadržava. – Moramo dalje – promrsio je kroz zube. Uto su se vrata kancelarije otvorila. Razbojnik se naglo okrenuo prema ulazu, držeći kolt u ruci.

– Šta se ovde zbiva? – pitao je sedokosi čovek s praga. Nosio je pod pazuhom neka pisma i spise. Šerif je stegnuo pesnice, okrenuo se prema Tomu Alanji i naredio mu. – Odmah da ste sklonili taj kolt, čoveče! – Razbojnik je shvatio da je počinio grešku. Vratio je spretnim pokretom oružje u opasač, govoreći: – Bila je to samo šala, šerife.

– Zbog te šale mogao bih da vas strpam u jednu od ćelija. Vaše ponašanje je veoma čudno, mister.

– Slažem se – primetio je stari čovek s vrata. Bio je to Džoni Blid, poštanski službenik. Predao je šerifu veliku kovertu i pošao napolje. – Ja bih radije da se

sklonim odavde. Ali, ako hoćete, poslaću nekolicinu ljudi ovamo.

– S ovima ću i sam izaći na kraj.

Tom Alanja je shvatio da je krajnje vreme da uhvati maglu. – U redu je šerife, povešću sa sobom svoga brata. Ne bih hteo više da vas zadržavam.

– Dugujete mi tri dolara – rekao je Foster razbojniku uputivši mu preteći pogled.

– Niste baš jeftini, mister. Ako moj brat još bude saznao šta će mu biti s nogom, bilo bi bolje za vas da ne budete više u gradu.

– Sada gledajte da se što pre izgubite odavde dok nisam izgubio strpljenje.

Tom se drsko nasmejao, pošao prema stolu i uhvatio brata ispod pazuha. – Bila mi je čast, šerife – dobacio je preko ramena, a onda iščezao u mrak. Foster je bacio koverat na sto, a zatim se vratio do prozora i pogledao u noć. Poštar je još uvek stajao kraj vrata. – Kakve su vam ove ptičice? – pitao je.

– Razbojnici – spremno je uzvratio šerif.

– Otkuda znate?

– Ako čovek bez ikakvog povoda odmah poteže kolt, mora da ima nečistu savest. Da mi je samo da saznam šta ovi lupeži imaju na savesti. – Saznao bi sigurno da je odmah otvorio koverat. U njemu su se nalazile dve poternice za odbeglim robijašima iz Seskateve, za braćom Tomom i Džonom Alanja. Međutim, taj koverat je ostao zatvoren na stolu, kada je ulicom odjeknuo topot konjskih kopita. Braća Alanja su još jednom

umakla, a planinski vetar je razvejavao njihove tragove.

*

Dva lešinara su još uvek sedela na steni i posmatrala tri čoveka. Ove ptičurine su cele noći nepomično sedele i čekale na svoj plen. Sunce im je išlo na ruku. Nemilosrdno je pržilo golo kamenje. Sušilo je grla trojici unesrećenih i cedilo im poslednje kapi znoja. Holidej je ustao i prišao O' Salivenu. – Kako ste?

– Što pitate? Isto mi je kao i vama. – Džordžijanac je stegao usne. Njihov položaj je zaista bio beznadežan. Bukvalno su visili između neba i zemlje. Pošto je dan osvanuo, dobro je odmerio kameni zid. Bilo je nemoguće verati se bez pomoći. Nije međutim hteo da odustane. Morao je da nađe neki put i spase sebe i dvojicu svojih saputnika. I gonič stoke je ustao. On i Holidej bili su samo lakše povređeni. Vilmont je bio žilav i otporan čovek. – Šta da sada počnemo? – pitao je kockara.

– Ni sam ne znam – uzvratio je Džordžijanac. Vilmont je zaklonio oči šakom i pogledao nagore. – Prokletstvo, ja sam u svom životu prevalio hiljade milja, ali, čini mi se da će mi ovih nekoliko jardi biti najduži put u životu.

– Možda ste u pravu – uzvratio je Holidej tiho.

– Biće to vaš poslednji put – umešao se O' Saliven. Glas mu je bio pun gorčine i obeshrabrenosti. Kauboj je pogledao ranjenog starca. – Sve dok budem još mogao da dišem, pokušavaću da se

izvučem odavde, mister. U planinskim masivima Kolorada jednom sam se gotovo sasvim smrztao, a drugom prilikom u pesku Teksasa izgubio sam svest od iscrpljenosti i žege. Međutim, nikada nisam odustao. – Džordžijanac na sve ovo ništa nije rekao, ali mu se ovaj čovek doista, sve više dopadao. Sa svoje strane, Holidej je posedovao neverovatno čvrstu volju, pa mu je Vilmontov stav sasvim odgovarao. – Pokušaćemo, Vilmonte, ništa drugo nam ne preostaje! Čekanje je besmisleno. – Gonič je češao nadlanicom zapuštenu bradu. Odmerio je Holideja od glave do pete i zaključio. – Vi morate dobro da pripazite da se vaše lepo odelo pri tom ne upropasti.

– Prepustite tu brigu meni – uzvratilo je Holidej nemarno, kao i uvek, nosio je elegantno tamnosivo odelo, po poslednjoj modi Sent Luisa. Prema tome, nije bilo čudno što je u ovom surovom predelu delovao krajnje neprikladno. Starac se malo pridigao i pogledao Holideja i Vilmonta. – Gospodo, svi mi sedimo u istom čamcu, ako tako mogu da se izrazim. U istom probušenom čamcu. Prema tome, zajedno ćemo potonuti. Nema svrhe da se još i prepiremo.

– U pravu ste – složio se pokajnički Vilmont i pružio izvinjavajući se ruku. – Ne zamerite mi, Holideje. Nisam mislio ništa rdavo. Mi stočari smo navikli da se grubo ophodimo.

Džordžijanac je pažljivo ispitivao kameni zid. – Moraćemo da ugradimo drvene merdevine u kamen. Trajaće prilično dugo, ali, drugi način ne vidim.

– A kako mislite da izbušite rupe u steni, mister Holideje?

– Svojim koltom – uzvratilo je Džordžijanac.

– To je ludost. Meci će se odbiti o stenu.

– To ćemo još videti – uzvratilo je Dok i izvadio revolver iz futrole. Dva metka zagrmeše Grand kanjonom, odjekujući višestruko. Usijano olovo zarilo se u kameni zid. O'Saliven i Vilmont su iznenađeno posmatrali rupe. Dakle, ovaj elegantni čovek bio je u pravu. Postavljalo se samo pitanje gde naći toliko municije da bi se izbušile tolike rupe u velikoj steni za njihove lestvice. O'Saliven nije nosio oružje, a Bob Vilmont nije imao više metaka u opasaču. Gonič stoke je strpljivo deljao svojim nožem drvene prečke. Jedino što im nije nedostajalo, bilo je drvo. Njega su imali u izobilju, zahvaljujući polomljenim poštanskim kolima. Pola sata kasnije Vilmont je udario četiri prečke u rupe koje je Holidej izbušio mecima.

Odjek pucnjeva prolamao se daleko dolinom reke Kolorado. Navaho je zaus-tavio konja i oslušnuo. – To mora da dolazi odande – rekao je Indijanac.

– Koliko još ima do mesta gde se kočija sunovratila?

– Stići ćemo tamo za jedan sat. – Jahali su ćutke, ne izmenivši usput gotovo ni reč. Crvenokožac je mislio na ženu koja je uvek bila tako ljubazna prema njemu. Bilo mu je neshvatljivo što se ovaj čovek nije odmah dao u poteru za razbojnicima. On bi ih gonio do Velike vode, ili čak do Ledenih bregova, ako je potrebno. I belac

sa svoje strane razmišljao o Indijancu i to prvi put toga dana. Do tada nije lupao glavu o njemu. Navaho mu je navraćao u kuću i odlazio kao uostalom mnogobrojni putnici trgovci. Šta pokreće crvenog čoveka da ga vodi na mesto gde se nalazi kočija? Uopšte, šta nagoni baš Indijanca da pomaže belom čoveku? Nije mu bilo potrebno, tim pre što je sva nevolja koju je njegov narod doživeo, došla od belih ljudi. A eto, baš ovaj usamljeni Navaho je došao da ga obavesti o napadu na poštansku kočiju. Geri Varms je priterao svoga konja do Indijančevog i ispod oka odmerio njegovo asketsko lice. Kako mu je samo izraz lica bio odbojan i ponosan u isto vreme. Izgledalo je da svi jadi i sve nevolje su ispisani na njegovom licu. Crvenokožac je, kao da mu čita misli rekao tiho. – Činim ovo možda zato što ste vi bili tako dobri uvek prema meni.

– Ali, to nema nikakve veze sa napadom, čoveče!

– Može biti da sam hteo da ti pokažem kakva su tvoja sopstvena braća. O nama mislite najgore, nazivate nas ubicama, za vas ne vredimo ništa, čak nismo ni ljudska bića u vašim očima.

– To ne možeš da kažeš – negodovao je Varms, iako mu je bilo jasno da je Indijanac u pravu.

– Ja to tvrdim, i još nešto ću ti reći. Misliš da je moj narod sve zaboravio? Ja sam poslednji poglavica Irea-Navaha, ali moji ratnici više nisu hteli da se bore, jer su postali umorni. Onda sam izvukao belo pero iz svoga perčina i dopustio da se moji ljudi povuku u rezervate, u korale

koje su tvoja braća za njih izradila. Ogradili su ih kao životinje. Sve se to dogodilo u zemlji koju su oteali od naših očeva. Mnogo je vremena prošlo od kako je beli čovek došao u ovu zemlju. Naši očevi nisu zaboravili njegovo ime a i ja ga znam. Mislim da se zvao Amerigo Vespuči. Vi ste našim pašnjacima dali njegovo ime. Možda je taj Vespuči došao samo radi toga da nas upozna i sazna kako njegova crvena braća žive. To je meni sasvim razumljivo. Na žalost, posle Ameriga došli su drugi ljudi, slični razbojnicima koji su napali poštansku kočiju. Bili su to zločinci, opsednuti jednom jedinom mišlju kako da unište moj narod, da ubijaju naše bivole, a zemlju porobe. Ostali su iza njih samo grobovi mojih ratnika i ogromna mržnja koja nikada neće umreti.

*

Šerif Foster, čuvar zakona u Harikenu, sedeo je zavaljen za pisaćim stolom. Dva razbojnika nisu mu izbijala iz glave. Nešto ga je činilo nemirnim u vezi s njima. U ovo vreme se inače nalazio u svojoj kući ili u salunu. Međutim, sada ga je neka nevidljiva ruka zadržavala u kancelariji. Blid je otišao još pre nekoliko sati. Šerif se podigao sa stolice tek oko ponoći. Protekla su četiri sata, četiri duga sata. Kakva prednost za razbojnike! Tek tada je šerif primetio koverat na svome stolu. Prvo što je uspeo da vidi, bila je reč „traži se“. Bilo mu je jasno da se opet radi o poternicama. – Opet isto – mrmljao je sebi u bradu. Pogled mu se zatim prikovao

za reč „braća“. Nastavio je da čita poternicu. „Odbegli iz kamenoloma Seska-teve, braća Tom i Džon Alanja“. Bila je raspisana nagrada od hiljadu dolara. Pošto je pročitao opis dvojice odbeglih robijaša, šerif se udario šakom po čelu. – Gospode, kakav sam magarac! Bili su ovde, ja sam čak jednom od njih i kosti zakrpio, a onda ostavio ovaj koverat satima neotvoren. – Foster je ugasio lampu i izašao iz kancelarije. Samo u salunu, na drugoj strani ulice gorelo je svetlo. Salun je bio smešten u drvenoj kući iz doba Indijanaca. Ipak, bio je to jedini lokal u gradu. Šerif je prišao šanku, a krčmar ga je ljubazno upitao. – Želite li viski, šerife?

– Hvala, ne sada. Hteo sam samo nešto da ti kažem. – Čuvar zakona je iz džepa izvukao poternicu i raširio je na šank. – Ova dvojica su danas bila u gradu, moram za njima.

– Ali, to je besmisleno! Otkuda znate u kom su pravcu odjahali?

– Moram da pokušam da nađem njihov trag. Napustili su grad i krenuli u pravcu severa.

– Ali, Fostere, sada je mrkla noć! – Svi su ipak poznavali svoga šerifa i znali su da ga ništa neće sprečiti u tome da goni razbojнике. Neki ljudi u gradu znali su njegovu tužnu prošlost. Naravno, doznali su to posredno, jer sam Foster nikada o tome nije govorio. – Biću im za petama sve dok ih ne nađem. Došao sam samo da te obavestim. Ako neko bude pitao za mene, znaš gde sam.

– Moći ću da im odgovorim samo da

ste negde u planinama, jer ni sam neću znati više.

– Da, negde u planinama – ponovio je šerif i napustio salun.

*

Laso se upleo u ostatke slomljene poš-tanske kočije. Bio je to jak konopac kojim su umeli da rukuju samo iskusni ljudi. Niko od trojice ga do tada nije prime-tio, a osim toga, niko ne bi ni došao na pomisao da se s njim nešto može postići. Dok Holidej se uspeo uz drvene prečke, a kauboj je ostao pored ranjenog O'Salivena.

– Imate li odatle dobar pogled, Holidej?

– Pa, i nije tako loš. Dobar pogled je sve što imamo. – Iznad njegove glave dizalo se najmanje četiri jarde glatke gole stene, pa tek onda su počinjali uscci i strmine. Sa svoga mesta Holidej je video nešto drugo i to dole. Laso! Nije to odmah objavio, jer mu je u tom trenutku još uvek bilo nejasno čemu bi taj komad konopca mogao da posluži. Ostao je tako da stoji i pripalio cigaretu razmišljajući. Vilmont je prišao steni. – Kakvo čudo da s tim ustima još možete i da pušite? – Ova primedba bila je sasvim opravdana. Holidej je povukao dva dima pa je bacio ostatak cigarete. – Voda bi bila mnogo bolja – uzvratilo je kašljući.

– Ako mene pitate – javio se O'Saliven – ja već satima samo na vodu mislim. Da je bar neko od nas imao čuturu!

– Ja sam imao čuturu, ali ona je nesta-

la zajedno sa sedlom – promrsio je kauboj.

– Samo je vaš laso još uvek tu – promrsio je Holidej.

– Laso ne može piti – uzvratilo je stari.

– Uostalom, šta mislite da počnete s tim lasom?

– Za sada ne znam ni sam – uzvratilo je kockar.

– Ako vi ne znate, ja znam. S njim bismo mogli eventualno da se obesimo – zaključio je ječeći O'Saliven.

– Morali bismo prvo da pokušamo da prebacimo laso preko stene.

– Svaka čast vašoj upornosti, Holideje. No, čak i kada bi nam to uspelo, moglo bi nam se dogoditi da se lavina kamenja sruči na naše glave.

– U pravu je – složio se O'Saliven. – Ludost je što smerate. Odavde se nikada niko neće izvući.

– Dakle, vi se plašite da će vam se kamenje sručiti na glavu? U redu, ostavimo ovde, i nemojmo dozvoliti da nas kamenje ubije. – Rekavši to, sišao je sa drvene prečke u senku i seo. Zavladała je mučna tišina. O'Saliven je legao posmatrajući okomite strane o kojima je Dok govorio. Gonič stoke stajao je na ivici provalije i piljio u zastrašujući ponor. Bio je ljut na samog sebe zbog položaja u kome se našao. Zavičaj Boba Vilmonta bila je prerija, beskrajno prostranstvo, trava i vetar. Muzika koju je tokom svojih dugih putovanja slušao, bili su topot kopita, škripanje sedla, rzanje konja i žestoki povici kauboj. Sada je stajao ovde, na stenovitom ispustu od šest jardi. Konja

nije bilo. Jedine životinje su bile dva lešinara. Gonič se naglo odvojio od ivice provalije. – Grom i pakao, u pravu ste, Holideje. Sasvim mi je svejedno kako ćemo okončati. Ja ću da pokušam.

– Slažem se – promrmľao je jedva razumljivo O'Saliven.

Bob Vilmont je vezao kraj lasa za opasač, onda je počeo da se penje uz provizorne merdevine ukucane u stenu. Zastao je na pretposlednjoj prečki. – Sada krećem, gospodo. Ako stenje počne da se kotrlja, videćemo se ponovo u paklu. – Baciti laso nagore nije bilo nimalo lako ni jednostavno, naročito iz položaja u kome se gonič stoke nalazio. Bio je gotovo potpuno priljubljen uz stenu, nemoćan da čini bilo kakav pokret. Osim toga, Vilmont je bio težak čovek, pa je bilo pitanje hoće li i drvene prečke izdržati pod njim. Kada je zamahnuo konačno lasom, drvene prečke su počele da škripe. Dva posmatrača na kamenom ispustu nisu disala. Srećom, omča se zakačila za vrh jedne stene i ostala tu da stoji. Prva polovina opasnog poduhvata bila je obavljena! Holidej se u sebi divio Vilmontu, koji mora da je bio odličan gonič stoke. – Šta ću sada? – pitao je Vilmont.

– Otkočite se od lasa i dođite dole – rekao je Holidej.

– Zašto je trebalo prvo da se popnem, da bih odmah sišao. Da nećete možda da držite pozdravni govor?

– Ja ću se popeti gore – odgovorio je Holidej kratko.

– Zašto baš vi?

– Zbog toga što sam lakši, Vilmonte.

– To je tačno – složio se O'Saliven.

– U redu, u redu, prihvatom – rekao je gonič. Holidej je navukao rukavice koje su mu se nalazile u džepu, popeo se uz drvene prečke i dokopao uže.

– Zašto se ne vežete za uže? – pitao je Vilmont kada je video Holideja kako se samo obema rukama hvata za uže.

– Zbog toga da ga mogu kasnije da pustim.

– Vi mora da ste poludeli. Možete se sunovratiti i prebiti kičmu.

– Tako je, nije isključeno!

O'Saliven i Vilmont su se samo pogledali. Kakav je ovo čovek? Bio je spreman da rizikuje glavu samo da bi njih dvojicu zaštitio od eventualnog pada kamenja. O'Saliven je teško disao, a Bob Vilmont je brisao znoj sa čela. Odjednom se čulo krckanje, prvo tiho, a zatim sve jače. Stenje veličine pesnice i prašina, počeli su prvo lagano, a zatim sve brže da padaju na Holideja! Morao je da sklopi oči.

– Krenuo je! – vikao je O'Saliven.

– Držite se čvrsto, Holideje! – urlao je Vilmont. – Veliki kameni vrh se ne pokreće, samo se jedan komad kamena odlomio.

Dok ni bez ovog ohrabrenja ne bi pustio laso. Ovih poslednjih nekoliko jardi morao je da pređe što je moguće pre. Sna ga ruku počela je da popušta. Napori, glad, žeđ su ga prilično iscrpili. Odupro se petama o kameni zid i puzao uz konopac zatvorenih očiju. Sve vreme je bio zasipan kamenjem i prašinom. Stegnutih zuba grabio je nagore. Osećao je kako mu

krv pulsira u ušima. Čuo je samo Vilmontov glas, ali, više nije mogao da razabere šta govori. Tek kada su njegovi prsti opipali vrh stene, činilo mu se da je protekla čitava večnost. Poslednjim naporom snage povukao se gore i ostao da leži na osunčanoj steni. Kreštavi starački glas ga je vratio u stvarnost. – Uspeo je, spaseni smo! – vikao je O'Saliven. Tek na to je Dok otvorio oči. Spaseni? Da li su doista spaseni? Podigao je glavu i pogledao oko sebe. Mogao je da vidi drum. Ne, ipak još uvek nisu spaseni. Kako mogu, iscrpljeni kakvi su bili, da prevale još ostatak uspona do krivudavog drumu. Najmanji pogrešan korak značio bi sigurnu smrt. Osim toga, ranjeni starac nije mogao da stoji na nogama. No, šta ih je očekivalo dole, na kamenom ispustu kraj smrskane kočije? Tamo doista ne bi imali ni najmanju šansu. Ovako je u svakom slučaju bolje. Sada mogu da se bore za svoje živote. Holidej je okrenuo glavu i nagnuo se nad klanac. Vilmont i starac su ga netremice posmatrali. – Ovde je bolje nego dole – viknuo je. O'Saliven nije rekao ništa. Oborio je glavu i sklopio oči. Njegova radost nestala je kao barutni dim. Kako da stigne do tamo gore? Nikada neće uspeti da se popne uz drvene lestve i uspuže uz uže. Džordžijanica su mučile iste misli. – Moraćemo nekako da dovučemo ranjenika gore, Vilmonte.

– Da, ali kako?

O'Saliven je podigao glavu. Na usnama mu je lebdeo tužan osmeh. – Na to pitanje, niko od nas neće moći da odgovori, gospodo.

– Naći ćemo već neko rešenje – tvrdio je Holidej.

Stari je samo odmahnuo glavom. – Pokušajte da se spasete vas dvojica, a mene ostavite ovde. Možda ćete naići na ljude, pa se možete vratiti ovamo po mene, ukoliko još budem...

Dok je čvrsto odlučio da starca nikako ne ostavi tu. Moraju na neki način pokušati da ga podignu gore. O'Saliven je dobro poznao Grand kanjon. Znao je da ova dvojica moraju miljama da hoda ju do prvog naselja, da su retki jahači koji prolaze ovim kamenitim putem i da su mu šanse nikakve. Bob Vilmont je pokušao oštrinom i strogošću. – Sada se malo trgnite, čoveče! Nemojte mi reći da je ta vaša rana tako opasna!

Holidej je ovo isto odmah prihvatio. – Morate pokušati da stanete na noge, O'Salivene, Vilmont će vam pomoći. Svi smo isto iscrpljeni, ali, moramo pokušati da se izvučemo odavde. – Tada se Dok lupio rukom po čelu. Kako se samo ranije nije setio. – Moramo pokušati da produžimo uže i to tako što ćemo dovezati našu odeću. – Dobacio je Vilmontu svoj kaput, a ovaj je skinuo i svoj, pa vezavši ih provukao je O'Salivenu ispod pazuha. Nada za starog čoveka je opet bila na pomolu.

*

Navaho Indijanac je kliznuo sa konja. – Treba ovde da ostavimo konje i nastavimo pešice. Put je dalje sve strmiji. – Geri Varms je sledio Indijančev primer. Vezali su konjima prednje noge kako ne

bi mogli da se udalje. Sunce je polako počelo da zalazi. Indijanac je grabio napred sigurnim koracima. U desnoj ruci je nosio pušku. Varms je primetio da mu je oružje stalno otkočeno. Kako samo mora da je bio proganjan kada je u svakom trenutku bio oprezan i očekivao napad. Doista, teren je bio strm, da tuda konj ne bi nikako prošao, a još manje da nosi na sebi jahača. Navaho je zastao i zaklonio rukom oči da ga sunce ne bi zaslepilo. Prišao je provaliji i pokazao rukom. Varmsu je trebalo nekoliko trenutaka da razabere šta mu Indijanac pokazuje. – Gospode, kočija! Tamo se još nešto kreće! – Upravo su videli kako Holidej podiže starog merača tla. – Nebesa, pa oni su još živi!

– Tako je! – potvrdio je Navaho.

Geri je trljao oči s nevericom. – To je nemoguće! Pogledaj samo s koje su visine pali!

– Visoko jeste, ali su živi!

– Mora da su im sve kosti polomljene.

– Volja velikog Manitua je bezgranična i neobjašnjiva.

Holidej je natčovečanskim naporima vukao starog O'Salivena. Najzad ga je dovukao do kamene izbočine na kojoj je i sam bio, a onda ga je oslobodio veza. Stari čovek je gledao kao prebijeno pse-to. – Nisam mogao da vam pomognem, Holidej. Pokušao sam da se oduprem sopstvenom snagom, ali...

Dok nije ništa odgovorio, bio je bez daha. Kada se malo pribrao, bacio je uže dole. Bob Vilmont je mogao da se popne, ali je to uspeo jedva dišući. – Proklétstvo,

ne bih bio nikakav planinar! – jeknuo je i bacio se na tlo. U tom trenutku Navaho je podigao pušku i ispalio metak. Kada se odjek utišao, Geri Varms ga je upitao zbog čega je pucao? – Treba da znaju da smo ih videli.

– Šta će im to koristiti?

– Potrebna im je tvoja pomoć, jedan od njih je izgleda teško povređen.

– Otkuda ti to znaš?

– Jer su morali da ga izvlače. Osim toga, još dugo neće doći do vode, a ni put do tvoje kuće ne mogu da pređu sami.

Kada je metak odjeknuo sva trojica su ga čuli, a Holidej je i video dvojicu s druge strane. I on je ispalio metak dajući im na znanje da ih je video. Indijanac je još jednom odgovorio, ali, sva trojica su bili svesni da su dvojica s druge strane daleko, a nisu ni znali da li će odlučiti da naprave toliki put i priteknu im u pomoć.

*

Noć je bila vedra i zvezdana. Rečica je vijugala kroz mirnu dolinu. Izvirala je u Vasat planinama i ulivala se u malo jezero. U toj mirnoj noći dolinom je odzvanjao topot konjskih kopita. Dva iscrpljena konja nosila su na leđima svoje jahače, zastajući povremeno oborenih glava. Jedan od dvojice više je visio u sedlu nego što je sedeo. S vremena na vreme, ječao je ili psovao. – Prokletstvo, ne mogu više, pašću iz sedla.

– Onda da te vežem za sedlo – glasio je odgovor.

– Čemu sve ovo, Tome? Niko živi ne može tako brzo da nas sledi. Jahali smo

skoro ceo dan i celu noć. Tragove nismo ostavili za sobom, jer je tlo kamenito.

– Meni se lice onog šerifa nije dopalo. – tvrdio je Tom Alanja koji je prvobitno nameravao da skrenu na jug i umaknu preko granice u Meksiko. Međutim, rana njegovog brata prinudila ga je da promeni pravac. Tom je bio prevejan i lukav razbojnik. Nameravao je da dođu u blizinu Seskateve, siguran da ih tamo niko neće tražiti. Svakom čuvaru zakona bilo je jasno da svaki odbegli robijaš želi da stigne što dalje od kaznionice i to po pravilu bežeći prema jugu. Najveći broj begunaca sklanjao se u Arizonu ili Meksiko. Tom Alanja je potpuno zaboravio na poternice, ili, bolje rečeno, nije slutio da će tako brzo stići i u najudaljenije šerifske kancelarije. Da je bio sam, pritajio bi se na neko vreme u planinama. Imali su dovoljno namirnica, jer ono što su ukrali moglo je da im potraje izvesno vreme. Međutim, njegov brat je morao ponovo lekaru. Rana se dala na zlo. Džon je dobio groznicu. Sve češće je na nekoliko minuta gubio svest. – Zviždim ja na tvog šerifa! Mora da mi je namerno pokvario kost. Da se ja pitam, odjahao bih nazad i napunio tog tipa olovom.

– Da sam na tvom mestu, ne bih na tako nešto ni pomišljao.

– Zbog čega? Kada bih ga likvidirao ne bi nam više bio za petama.

– Tada bi taj posao preuzeli drugi.

– Ne mogu dalje, Tome – ječao je ranjenik. – Jaši dalje sam.

Tom bi ostavio svoga brata ne trepnuvši, ali, ako ga ostavi morao bi da ga

ućutka. Poznavao je dobro svog brata i njegovu nepromišljenost. Mogao bi da izbrblja ono što se dogodilo. Taj rizik Tom nije hteo da prihvati, pa ga je prema tome morao vući za sobom, dok ne umre ili ne ozdravi. – Sutra ćemo biti u Fil-moru. Tamo ćeš se odmoriti nekoliko dana.

- Ne mogu više da jašem ni korak.
- Budi razuman, Džone.
- Razuman sam, ostajem ovde.

Sada nema druge, pomislio je Tom. Poterao je konja do svoga brata i vešto mu izvukao kolt iz opasača i stavio ga sebi za pojas. – Čemu ta ludost? – pitao je Džon. Tom se nasmejao. – Odmah ću ti reći. Ako ne budeš jahao dalje, ispaliću ti metak u tu praznu glavu, pa ćeš se odmarati koliko ti je volja.

- Ti bi ustrelio svog rođenog brata?

– Svakako, to je bolje nego da ga obese.

– Ako još jednom u životu budem imao kolt u ruci, burazeru, obračunaću se s tobom, budi siguran!

– U tvojoj situaciji ne bih se toliko razmetao. Nikada nisi bio naročito koristan, a sada si mi sa tom ukočenom nogom samo teret. – Ranjenik je zaškrgutao zubima u nemoćnom besu. – Ti, bedno pse-to, hoćeš li me pustiti da crknem, kako bi bio slobodan.

– Uvek sam bio slobodan, i dovoljan sebi. Nikada mi nisi bio potreban, a najmanje sada. – Tom je to govoreći ozbiljno razmišljao da ustreliti brata i time reši sve probleme. Lagano je izvukao kolt i osetio hladnu dršku oružja u ruci.

Otkočio ga je. Taj zvuk je naterao razbojnika da zadrhti. – Daj mi bar nazad moje oružje da mogu da se branim.

– To ti neće koristiti, uvek sam bio brži.

– Da, bio si – promrsio je Džon. – Zbog toga i jesmo stigli u Seskatevu. Možeš li još da se setiš dvoboja u Oklahomi? Znaš li šta je rekao čovek pre nego što je pao u prašinu. Ja ću te podsetiti. „Ko prerano potegne, ubica je!“

– Bolje bi bilo da ćutiš, Džone. Među tvojim rebrima bi odavno bilo usijano olovo da nije bilo mene.

– U redu, spreman sam da nastavim put, ali skloni konačno tu pucaljku.

– Prekasno je Džone.

– Zbog čega? Spreman sam da nastavim put!

– Predomislio sam se. Ako te budem i dalje vukao sa sobom, obojica smo propali.

– To je ludost. Čim mi rana zaceli, mi ćemo nastaviti.

– Misliš? A na šerifa iz Harikena si zaboravio?

– To ne shvatam.

– Uvek si teško shvatao, burazeru. Jednog dana će taj šerif dobiti našu poternicu.

– Do tada ćemo biti preko svih brda i dolina.

– Možda, ali će on za nama poslati nove poternice, poternice za razbojnicima od kojih jedan ima ukočenu nogu. – Džon je to shvatio, ali se pretvarao još uvek da ne razume. – Možemo se kasnije razdvojiti kada opet budem na nogama.

– Do tada će nas se dokopati. – U tom trenutku Džon je naglo okrenuo konja, odupro se zdravom nogom o uzengije i uz glasan povik bacio se na brata. Tom Alanja je s tim naravno računao, ali nije mogao da spreči da ga brat ne izbací iz sedla. Obojica su se sada kotrljali po kamenitom tlu. Ranjenik je vrištao od bola. Prilikom pada Tomu je ispao kolt iz ruke, ali je imao u opasaču bratovljevo oružje. To je znao i Džon. Borio se za svoj život natčovečanskom snagom. Tom je ležao licem okrenut prema kamenitom tlu. Teško Džonovo telo pritiskalo mu je leđa kao kamen. – Sada ću ti pokazati, pseto – ječao je ranjenik. – Ovog puta ti neće pomoći to što ranije ili kasnije potežeš. Golim pesnicama ću ti smrskati kosti. – Sada je Tomu bilo jasno da mu se radi o glavi. Od svog brata nije više mogao da očekuje nikakvu milost, morao je da dejstvuje pre nego što se ne onesvesti od udaraca. Džon Alanja je udarao kao izbezumljen. Strah od smrti i bol u kolenu doveli su ga u stanje belog usijanja. Tako nije primetio da se telo njegovog brata koči. Tom je udahnuo vazduh punim plućima, odupro se čelom o stene i odbacio kao opruga. Ranjenik je odleteo i pao na stranu kriknuvši kao ranjena zver, pošto je ranjenim kolonom udario o kamen. Tom je odmah potegao kolt i opalio tri puta jedno za drugim. Posle kratkotrajnog odjeka, zavladała je grobna tišina. Tom Alanja se uspravio. Obuzela ga je jeza. – Što pre odavde! – ječao je. – Što pre! – Odjeknuo je topot kopita u noći a

onda, ubrzo zavladała je ponovo jeziva tišina.

*

Geri Varms je video tri čoveka kako sede na ivici puta u senci jedne kamene gromade. Ono što su preživeli bilo je teško opisati. Punih deset sati izvlačili su O'Salivena na drum. I Dok i gonič bili su na ivici snage. Već odavno su čuli kotrljanje kolskih točkova, ali nisu ustajali. Sedeli su otupelih lica. Gonič je potegao kolt. – Mi ćemo ih zadržati pa makar i silom – procedio je, usta ispuca-
lih od žeđi i napora.

– Možda su to oni isti koji su nas videli s one strane klanca. – Najzad su se kola pojavila iza okuke. Dok je utrošio poslednju energiju da se pridigne i stane na put. Geri Varms mu je izdaleka mahao! Čim je stigao do trojice preživelih, Varms je zaustavio konje i skočio sa sedišta. Čutke je posmatrao jednog za drugim, a onda se vratio do kola po čuturu sa vodom. Pružio ju je Holideju. – Mislim da je ovo važnije od bilo kakvog razgovora.

– Hvala – uzvratío je kockar i pružio flašu prvo O'Salivenu. Kada su se sva trojica napili, čuvar stanice im je rekao. – Znam šta se dogodilo. Jedan Indijanac je sve video s druge strane kanjona i obavestio me. Istina, ja sam još iste noći krenuo, čim sam video na stanici konje bez kola, ali, na žalost, nisam mogao da otkrijem ni najmanji trag. Ima li još nekog dole?

– Da, vozač – uzvratío je Holidej.

Varms se udario šakom po čelu. – Tako je, Hal Merlin! Mi smo stari prijatelji. Šta je s njim?

– Sunovratio se skroz dole do reke.

– Onda od njega više nema ništa. Prokletstvo, ubogi đavo, iduće godine je trebalo da dobije stanicu. Ta dvojica prokletih lupeža!

– Odakle znate da su bila dvojica? – interesovao se Dok, koji ih je video.

– U noći, kada sam krenuo da vas tražim, jedan od njih je napao moju ženu u stanici. Onda je došao Indijanac i sve je ispričao što je video.

– Da li im je ko za petama?

Varms je odmahnuo glavom. – Do sada još nije. Nisam mogao da napustim stanicu.

– Zna li bar kuda su se uputili?

– Postoje dve mogućnosti: ili su se vratili natrag istim putem ili su krenuli gore u Hariken. Ja mislim da su nastavili put prema gradu, jer je jedan od njih dvojice ranjen.

– Zna li ko kako uopšte izgledaju? – umešao se Bob Vilmont.

– To niko ne zna. Onaj koji je napao moju ženu nosio je maramu preko lica. – Holidej i gonič su se pogledali. Očigledno su imali iste misli. Vilmont je predložio. – Zar nećemo bar pokušati da uhvatimo te lupeže, Holideje?

– To bismo mogli kada bismo imali bar neki trag, inače je sve besmisleno. – Kauboj se složio, a onda mu je odmah palo na pamet da je pošao u Solt Lejk Siti po krdo goveda. – Prokletstvo, Holideje, ne

mogu sa vama. Sasvim sam zaboravio na goveda o kojima sam vam pričao.

– I ja sam to potpuno smetnuo s uma – uzvratio je Dok, a onda predložio. – Krenimo, što se duže budemo zadržavali, razbojnici će sve dalje umaći. – Smestili su ranjenika u kola, a onda su se svi odvezli u stanicu za zamenu konja.

*

Novi dan je počinjao. Sunce je polako prelazilo svoju putanju preko vrhova Vasat planina i obasjalo ceo kraj. Do tada je konj stajao oborene glave pored svoga gospodara, Džona Alanje. Iznenađeno, zabacio je glavu i raširio nozdrve. Svojim ostrim očima primetio je jahača kako grabi dolinom iz pravca juga. Bio je to šerif iz Harikena. Čuvar zakona se nije prevario. Znao je da najveći deo razbojnika beži prema jugu, ali da ranjenik neće moći daleko da stigne. Foster je mislio na isti način na koji i Tom Alanja. Šerif je još izdaleka primetio konja bez jahača, a kada se približio, video je nepomičnog čoveka kraj životinje. – Prokletstvo, šta je sada ovo? – prošaputao je i otkočio pušku. Oprezno je osmotrio okolinu. Odmah je prepoznao Džona Alanju iako je bio licem okrenut zemlji. Zatim je otkrio rane na ledima, ulazne rane metaka. Oprezno je okrenuo nepomično telo pomažući se puškom. Džonu Alanji su oči bile zatvorene, a lice upalo i blede. Iz usta mu je tekao tanak mlaz krvi. Foster je odložio pušku i kleknuo pored razbojnika, pregledajući ga. Dva pogotka u leđa, jedan u bedro.

Međutim, još je bio živ. Foster mu je pre-
vio rane, a onda mu je u usta sipao neko-
liki kapi viskija. Džon je otvorio oči.
Bile su mutne i bez života. Nije razaz-
navao šerifovo lice, niti je bio svestan
onoga što se dogodilo. Foster je morao da
osvesti ovog čoveka i sazna šta se desilo.
Gde je drugi brat? Bilo mu je jasno da se
radi o odbeglim robijašima. Kako je
moguće da je ovaj ranjenik ostao ovde u
ovoj samoći, neprevijen i ko li ga je na-
pao? Šerif još jednom nakvasi razbojniku
usta viskijem. – Vi ste Džon Alanja, zar
ne? – Zločinac je potvrdno klimnuo
glavom. Sećanje mu se lagano vraćalo. –
Gde je Tom? – pitao je šapatom, tako da
je Foster morao da mu stavi uvo na usne.
– To bi vi trebalo da znate, Džone. –
Ranjenik je za trenutak zatvorio oči. – Taj
ubica! – prostenjao je.

Šerif ga je upitao. – Ko je to ubica? –
Alanja je otvorio oči. Pogled mu je bio
nešto bistriji, ali pun mržnje. – Moj brat!
– Čuvar zakona je podozrivo odmerio
razbojnika. Verovatno nije pri čistoj
svesti. – Jesam li vas dobro shvatio? Vaš
brat je navodno pucao u vas? –
Ranjenikov glas je postao čvršći. Želja za
osvetom kao da mu je dala novu snagu. –
Da, sasvim ste me dobro razumeli. – Na-
stavio je da govori, mada je Foster
odmahivao u neverici glavom. – Vi ste
šerif iz Harikena. Pitajte me šta želite da
znate.

– Zbog čega vas je ustrelio?

– Zbog toga što mu više nisam potre-
ban. Ovako hrom, predstavljao sam mu
samo teret. – Fostera je podišla hladna

jeza. Znači, zbog toga je brat ustrelio bra-
ta. – Hoćete li mi bar reći kuda je otišao?

– To i sami znate, inače ne biste bili
ovde. – Pogled mu je bio molećiv. –
Morate mi nešto obećati.

– A to je?

– Ostanite ovde dok ne umrem.

– To niste morali da me molite.

– Molim vas još da me sahranite.

– Svakako!

– U Grand kanjonu – počeo je da priča
zločinac sklopljenih očiju – između
Navaho kule i velike severne pritoke reke
Kolorado, na mestu gde je klanac naj-
dublji, leži jedna poštanska kočija.

Foster je poskočio kao oparen. – Šta ste
to rekli? Odakle vi to znate?

– Zato što smo je Tom i ja tamo
sunovratili.

– A šta je sa ljudima?

Razbojnik je otvorio oči. – Šta bi s nji-
ma moglo biti? Tamo su gde ću ja usko-
ro biti. – Džon je nastavio. – Raduje me
što ste naišli. Moglo se dogoditi da ovo
niko nikada ne sazna. No, budite opreznii.
Tom je prevejani lisac, a i ja sam bio
vraški momak. – Čuvar zakona nije gajio
nikakve iluzije. Razbojnika je na ovu
priču podstakla želja da brata otera na
vešala, a nikako nije bila u pitanju rđava
savest. – Jeste li bar pogledali da li je
neko iz kočije mogao da se spase?

– Šta je imalo da se gleda? Kočija se
odjednom sunovratila u provaliju duboko
nekoliko stotina jardi.

Foster je obrisao znoj sa čela. Mora da
čeka ovde dok ovaj zločinac izdahne, što
je moglo da potraje. Za to vreme, njegov

brat Tom stekao je veliku prednost. Razbojnik je posmatrao Fostera. – Znam šta mislite, šerife. Hoćete da prekršite obećanje.

Šerif je prišao konju. Time je odgovorio na pitanje, dodajući. – Da ste na mom mestu, sigurno biste ga prekršili.

– A vi? Hoćete li da ostanete? – U glasu zločinca osećao se strah. – Hoću još nešto da vam ispričam, šerife. – U Trumbul planinama postoji jedna poštanska stanica. – Šerifa su obuzeli hladan znoj i zla slutnja. Znao je čuvara stanice Geri Varmsa i njegovu ženu. – Ja s tom stvari nemam ništa, šerife. Pošto sam ranjen u nogu, stajao sam po strani. Tom je bio sam sa ženom.

Šerif je progutao pljuvačku. – Je li mrtva?

– To ne bih znao da vam kažem. Odjeknuo je pucanj. Kada se Tom vratio sa plenom, ništa mi nije govorio.

Šerif je poznao Varmsa još kada je upravljao kočijom. Gnev ga je obuzeo. Možda niko ne zna o napadu, možda je žena živa, ranjena i leži bespomoćno u stanici. A on, eto, stoji tu vezan obećanjem koje je dao zločincu-samrtniku. – Bilo bi najbolje kada bih vam ispalio metak u glavu, Alanja. I takva smrt bi bila blaga kazna za takvog lupeža.

– Nećete vi ispaliti metak meni u glavu, niti odjahati pre nego što me sahranite. Ljudi vašeg kova nikada ne pogaze reč.

– Slušajte, može još prilično da potraje dok smrt dođe, Alanja. Prednost koju vaš brat u međuvremenu stiče sve je veća.

Zar vi niste hteli da on dospe na vešala? Zar mogu da ga gonim kada sedim ovde i čekam vaš kraj?

– To nije loš razlog da odete odavde, šerife. Hoćete li da vas oslobodim obećanja? Shvatio sam, ali, to ne dolazi u obzir. Strašno je neprijatno ovde ležati kada znam da bih postao plen lešinara, ako me vi napustite.

Foster je proklinjao sebe što ranije nije otvorio koverat sa poternicama. Udubljen u misli, nesvesno je izvukao papir iz džepa i još jednom pogledao Džona Alanju. – Sasvim je tačno.

– Šta to? – pitao je razbojnik. – Poternica protiv nas.

– Poternica? Tom je verovao da će potrajati još nekoliko nedelja pre nego što stigne.

– Ovde piše da ste ukrali dva ridana, a ovaj konj kojeg jašite je šarena kobila.

– Dobro je da ste se toga setili, šerife. Dva ridana su u Fort Mormonu, u malom koralu ispred grada. Iz koralu smo uzeli druga dva konja.

– Kakvog konja jaše vaš brat?

– Stražarenje pored samrtnika vam se isplatilo, šerife. Svuda biste tražili dva ridana, a moj brat jaše zelenka. Jeste li sada zadovoljni, šerife? Nego, recite mi, šta bi bilo sa mojom nogom da me moj brat nije dokrajčio?

– Po ovome kako sada, posle dugog jahanja izgleda, sigurno bi vam bila amputirana.

– Onda je ovako najbolje – jeknuo je zločinac. Sati su prolazili, sunce je zašlo za horizont, a razbojnik Džon Alanja je

još uvek bio živ. Kada se spustio mrak, šerif je rasedlao i drugog konja. Uvio se u ćebe i naslonio na sedište rešen da ne zaspi. Ali, u zoru ga je probudilo kreštanje neke ptice. – 'Bro jutro – čuo je razbojnikov glas. – Sudeći po hrkanju, odlično ste spavali. – Foster je gnevno pogledao ranjenika. Odmah je video da ovaj neće još dugo. Lice mu je bilo sivo, a nozdrve su imale žućkastu boju. Šerif je sišao do reke i umio se. Spustio se na kamen i gledao u reku, čuo je kao iz velike daljine glas Džona Alanje. – Ne mogu da mislim na Seskatevu, šerife. Tom nas je tamo odveo, jer je u jednom dvoboju prerano potegao kolt. Uvek je prerano potezao oružje. Ta prokleta brzina...

*

Poštanska kočija je poskakivala po neravnoj ulici Harikena. Kočnica je zaškripala prodorno pred stanicom „Vels Fargo“ kompanije. Vozač je skočio sa svoga sedišta i utrčao u kancelariju, zaboravljajući da putnicima otvori vrata. Ono o čemu je trebalo da obavesti svoga šefa, bilo je važnije od svega drugog. Istina, u Harikenu su znali da jedna kočija nije stigla i poslali čoveka do Varmsa. Nisu međutim ništa saznali, do da kočija jednostavno nije stigla i da se verovatno sunovratila u provaliju Grand kanjona. Sada je stigla vest da su se putnici sami spasli. Ta vest širila se gradom kao šumski požar. Dok Holidej i Bob Vilmont su izašli iz poštanske kočije i odmah šmugnuli u salun. Džordžijanac ni u kom slučaju nije želeo da bude izložen pogle-

dima građana, niti da odgovara na njihova radoznala pitanja. Bez obzira što su otišli u salun, sve to nisu izbegli. Lokal se nekoliko puta kasnije punio i praznio. Službenik „Vels Fargo“ kompanije posmatrao ih je tužnim pogledom i rekao.

– Gospodo, ja vam čestitam, vi ste naravno gosti kompanije.

Holidej se nije ni osvrnuo, a Vilmont je ljubazno pružio ruku. Međutim, ono što je rekao, nije baš bilo prijatno. – Pravo da vam kažem, mister, nama je pun nos vaše kompanije. Ipak, mogli biste da nam učinite uslugu i dovedete vašeg šerifa ovamo.

– Nije u gradu – umešao se vlasnik saluna.

– Gde je? – Službenik kompanije se pravio važan.

– Ja ne znam da li je zgodno da to govorim pred strancima. Konačno, službeno je odsutan.

Holidej se nagnuo preko šanka i zagledao čoveku pravo u oči.

– Pitali smo gde je šerif? Krčmar je odmah uzvratilo. – U poteri za dvojicom razbojnika za kojima je raspisana poternica. Pred polazak, navratio je ovamo i to mi rekao. – Vilmont se okrenuo prema Holideju. – Grom i pakao, to mogu biti samo ona dvojica. Šta vi mislite?

Dok je nastavio da ispituje krčmara. – Zna li nešto bliže o tome?

– Čitao sam poternicu. Razbojnici se zovu Džon i Tom Alanja, i... – Dok ga je prekinuo u pola rečenice. – Jesu li bili ovde u gradu?

Krčmar je počeo da muca. – Jesu, i up-

ravo sam to hteo da vam kažem, ali, vi me stalno prekidate.

– U kom pravcu su odjahali?

Vlasnik saluna je pokazao palcem prema severu.

Dok se sada obratio predstavniku kompanije. – Vi ste hteli da nam učinite jednu uslugu, zar ne? Evo vam prilike. Nabavite nam najbolje konje koji se mogu naći u gradu. Ali brzo, ja plaćam.

Privet, tako se zvao službenik kompanije, počeo je da se meškolji. Nije navikao na ovakvu žurbu. – Da, da, učiniću to. Jesu li ta dvojica razbojnika napala kočiju?

– Nemamo mnogo vremena za priču, mister. Idite i učinite ono što sam vam rekao. Ne zaboravite na sedla i namirnice.

– Ali, treba da napravim izveštaj o napadu koji ćete vi morati da potpišete – negodovao je službenik. Dok Holidej ga je uhvatio za ramena i blago gurnuo prema vratima. – Prepustite meni da ja odlučim šta moram činiti a šta ne. Ipak, želim da vas umirim, sastaviću izveštaj i poslaću vam ga poštom.

Vilmont je radoznalo upitao. – Hoćete li zaista prema severu?

– Čuli ste.

– Onda, idem i ja sa vama. Solt Lejk Siti je na severu.

– Znam, Vilmonte, zbog toga sam i tražio dva konja. Hajdemo da ispijemo još po jedan brendi. Ako se ne varam, čeka nas dug i naporan put. – Gonič stoke se široko osmehnulo. – To ništa ne mari, Holideje. Međutim, u poštansku kočiju me više niko neće uvući. – Pola sata kas-

nije u salun je ušao službenik kompanije.

– Konji su pred vratima, mister.

– Koliko? – pitao je Holidej.

– Dva, naravno.

– Hteo sam da pitam koliko treba da platim?

– Ni centa! Ne mogu da ih prodajem, jer pripadaju kompaniji. Kada vam životinje više ne budu potrebne, predajte ih u prvoj stanici na koju naidete. – Holidej se namrgodio. – To mi baš ne odgovara.

– Moraćete da prihvatite, jer su to najbolji konji u gradu. Sa slabim i umornim životinjama ne biste daleko stigli.

– Ako je tako, Privet je u pravu – zaključio je gonič stoke. – Konje možemo predati u Solt Lejk Siti. – Drugog izbora nije bilo, pa je Dok prihvatio ponudu. – Dakle, krenimo onda, šta još čekamo?

Dok Holidej i Bob Vilmont su uskoro u žestokom galopu grabili prema severu.

*

Ponovo se spustila noć. Džon Alanja je bio još živ. Šerif je zapalio vatru, ispekao dva komada slanine, ali mu to nije prijalo. Razmišljao je koliku prednost ima razbojnik i shvatio da mu više ne vredi da ga goni, jer je područje njegove nadležnosti prestajalo ispod grada Filmora, a Tom Alanja je sigurno tamo već stigao.

Iz razmišljanja ga je trgao topot kopita. Ubrzo je razaznao da su u pitanju dva konja i da jahači grabe prema njemu. Foster je čizmom zatrpao vatru ali su jahači sigurno primetili žar. Bili su to Dok Holidej i Bob Vilmont. Šerif je podigao

pušku i otkočio je. Kada su jahači stigli na puškomet, zaustavio ih je. Dok je pogledom pretražio okolinu vatre i doviknuo. – Halo, sklonite tu pušku, mister, nismo željni usijanog olova.

– Kuda ste se uputili ovako usred noći?

– U Filmor.

– Grom i pakao! – otelo se čuvaru zakona. – Ja sam nameravao tamo.

– Jeste li sami? – raspitivao se Holidej. Bilo mu je jasno da ovo pitanje nije naročito mudro, ali je već doživljavao da neki ljudi naivno progutaju mamac. Foster je zaista iskreno uzvratio. – Nisam sam, imam uz sebe ranjenika. Ne možemo dalje.

Ranjenika? Zar jedan od dvojice razbojnika nije ranjen? Odmah je došapnuo Vilmontu. – Razgovarajte dalje s njim, možda smo stigli na cilj. Idem oko da ispitam teren.

– Pazite, Holideje, momci su opasni – upozoravao ga je Vilmont šapatom.

– I ja sam takođe – odgovorio je Dok i vinuo se u sedlo pa je bešumno nestao u noć. Foster je postao nestrpljiv. – Ako nemate nikakve zle namere, zašto se ne približite vatri?

– Lako je to reći, mister, po ovoj mrkloj noći – odgovorio je Vilmont. – Ja mislim da je bolje da obidemo vašu vatru i nastavimo dalje. – Morao je da zadržava ovog čoveka, očekujući da Holidej sprovede svoj plan. Znao je da je on veoma sposoban, ali gradskom čoveku je ipak veoma teško da se nečujno prišunjava bilo kome. Odjednom je čuo Holidejev glas. – Bacite vašu pušku, mister! – Šerif

je hteo da se okrene, ali ga je Džordžijančev oštri glas zakopao u mestu. – Ne mrdajte, ne znam za šalu, bacite pušku!

Foster je uvideo da se nalazi u klopci. – Dakle, toj vrsti lupeža pripadate! – uzviknuo je i odbacio pušku. – Nema više mira u ovoj proklesoj zemlji! – Oborio je glavu i stavio ruke u džepove. Holidej se trže. Zar tako govori razbojnik? Možda se uostalom i pretvara. Za svaki slučaj upitao je. – Ko ste vi?

– Ako baš želite da znate istinu, ja sam šerif iz Harikena.

Nebesa, da li je to moguće? Taj čovek mora da je mnogo dalje odmakao. – Mi smo za petama braći Alanja, mister. Ako ste vi zaista šerif iz Harikena, onda vam to nešto znači. – Sada je šerif bio iznenađen. – Ako je tako, onda vam mogu odmah jednog od braće Alanja pokazati. Kako ste dospeli ovamo?

– Ispričaćemo vam, ali to je prilično duga priča. Možda će vam moj pratilac ispričati dok vi budete podstakli vatru.

– Svakako. – Džordž Foster je obavio taj posao, ispunjen nelagodnošću. Najzad, nije baš zgodno pripaljavati vatru, svestan da mu je revolver uperen u leđa. Bar je mislio tako. Međutim, Dok je već odavno vratio svoje oružje u futrolu. Čim je prva grančica planula, Holidej je video zvezdu na Fosterovim grudima. Prišao je vatri i rekao ljubazno. – Nemojte nam zameriti, šerife, ali smo poslednjih dana doživljavali takve stvari da smo prinuđeni na krajnju opreznost. – Foster se uspravio i pogledao Holideja od glave do pete. – Ko ste vi?

– Zovem se Holidej, a ovo je mister Vilmont. Uputili smo se u Filmor.

– A zašto ste za petama braći Alanja?

Gonič je skliznuo iz sedla i obavestio šerifa o svemu. Kada je završio, prišao je ranjeniku. – I ovaj lupež ovde vas je sve ovo vreme zadržao? Ne znam, šerife, ali vi ste doista čudna osoba.

– Ostaću ovde sve dok ga ne sahranim – saopštio je šerif odlučno. – Ili bi možda mogao jedan od vas dvojice da preuzme moje mesto? – Vilmont se grohotom nasmejao. – Ako bih ja to preuzeo, za deset minuta bih vam se pridružio. Hajdemo Holideje, idemo dalje!

– Koliko će još trajati? – pitao je Holidej šapatom. – Hteo bih da ga pogledam. – Foster se iznenadio. – Zar se vi u to razumete? Da niste možda lekar? – Preko kockarevog lica prelete senka. – Bio sam nekada nešto slično.

– Znači, bili smo kolege! – zaključio je šerif. Holidej je ustao. – Onda je momak u najboljim rukama. Ukoliko bi se još jednom osvestio, molim vas, pozdravite ga s naše strane. Do viđenja, doktore! – Vinuli su se u sedla i odjahali u noć... Šerif je ostao da sedi kraj samrtnika.

Kada su Dok i Vilmont stigli u grad, bilo je prilično rano. Ulica je bila pusta, a samo nekoliko konja vezana za prečke. – Šta prvo da činimo? – pitao je Vilmont. – Da potražimo šerifa?

– Prvo ćemo popiti po jedan brendi.

– Ol rajt, nije loša ideja – složio se Vilmont. – Eno preko saluna. – Rekavši to, pokazao je na „Juta“ salun. Holidej je pogledao u pokazanom pravcu, onda je

naglo povukao uzde da se konj propeo. – To je on – došapnuo je svom pratiocu. – Ko? – pitao je kauboj iznenađeno. – Tom Alanja! – Sada je gonič video čoveka kako upravo vezuje konja. – Prokletstvo, šta ćemo sada da učinimo?

– Videćete odmah. – Kockar je sjahao, prešao ulicu i stao dvadeset jardi iza razbojnika. – Tom Alanja! – Poziv je bio oštro izrečen, a Holidejev glas je zvučao kao sečivo noža. Zločinac je zastao kao ukopan pored konja. Bilo mu je potrebno nekoliko sekundi da smogne snage i okrene se. Ruka mu je već ležala na dršci kolta. – Šta hoćete? – s mukom je procedio. – Hoću da vam izručim pozdrav od vašeg brata.

Lice Toma Alanje dobilo je zelenkastu boju.

– Treba da pridružim Džonovom pozdravu i pozdrave ljudi iz poštanske kočije. – Alanja je iznenada isturio bradu, tako da je neodoljivo podsećao na grabljivu zver. – Da ne zaboravim i pozdrave mrtvog vozača kočije, Merlina Hala. – Svaka reč je pogađala zločinca kao udarac maljem. Vilmont nije disao. Do davola, zar je Holidej poludeo? Na šta se drznuo? Zar ne vidi izraz lica odbeglog robijaša i njegovu ruku na dršci revolvera?

– Čas je kucnuo, Tome Alanja!

Ubica je stegao pesnice. – Ko si ti?

– Moje ime možeš poneti u pakao, razbojniče. Ja sam Dok Holidej, poteži kolt!

– Dok...! – Alanja je još pre izazova izvukao kolt i otkočio ga. Učinio je ono

što je i inače činio, prerano je potegao. Metak je okrznuo Holidejev levi rukav. Neustrašivi čovek iz Džordžije je računao s ovom podmuklošću. Munjevito je potegao revolver i samo delić sekunde posle Alanje, zagrmeo je njegov legendarni kolt niklovane cevi. Upravo kada je hteo po drugi put da povuče obarač Tom Alanja se, pogođen metkom, okrenuo oko svoje ose. Bratoubica je klonuo na zemlju kao marioneta kojoj su isečeni konci. Kockar, Dok Holidej je stajao raskoračen sa revolverom u ruci, a Vilmont je piljio u njega kao ošamućen. Kada se malo pribrao, kliznuo je iz sedla i pošao prema njemu. – Dok Holidej! Vi ste Dok Holidej? Nebesa, to mnogo štošta objašnjava. Da sam znao...

Džordžijanac je okrenuo glavu prema njemu, međutim, pogled mu je bio negde daleko. – Šta bi onda bilo, kauboj?

Vilmont je progutao pljuvačku. Da, Holidej je u pravu. Šta bi bilo drugačije...?

*

Nebo nad Fort Bensom se crvenilo. Pucnji su se prolamali kroz noć, a upaljene baklje bacane su na krovove kuća. No, pre nego što je vatra počela uništavajući pohod, vrata na kućama su se otvarala kundacima pušaka i razbojnici, lica pokrivenih crvenim maramama, prodirali su unutra, pljačkali su sve što im je stizalo do ruku. U uzanoj uličici stajao je četvoropreg, kočija pokrivena arnjevima. U nju je trpano sve što je iz kuća pokradeno. Krici su se prolamali kroz noć. Samo se nekoliko građana osmelilo da pruži ot-

por. Žene su vrištale i trčale ulicom, noseći i vodeći decu. Pljačkaši nisu odustali sve dok i poslednja kuća nije porobljena. Nasred' ulice, pored kola s arnjevima, stajao je jahač. Koža njegove bele kobile delovala je crvenkasto, osvetljena plamenom baklji, a on je maramom zaklonio lice. Bio je to Džon Mek Loveri, vođa razbojnika i palikuća. Sakupio je u Arizoni, zemlji bez zakona, najdivljiju momčad i s njima krenuo u pohode Koloradu. Iz dana u dan, bivali su nemilosrdniji i bezočniji. Sada su se drznuli čak i da napadnu celo jedno naselje. Iz kuće je leteo čovek sa zapaljenim odelom, bacio se na zemlju i kotrljao po prašini, da ugasi vatru. Razbojnik koji je trčao za njim, podigao ga je i upitao:

– Gde si sakrio dolare?

– Nemam više ni centa – jadikovao je nesrećnik. – Jedan od vaših sve je pokupio. – Razbojnik je trljao vrat i dograbio jedno žezlo da njime udari nesrećnika. U to se oko razbojnikovog vrata omota zviždeći, kožno remenje korbača. – Šta sam vam rekao lupeži? – grmeo je Mek Loveri. – Ne smete nikoga ubiti. – Razbojnik je trljao vrat i pogledom punim mržnje posmatrao gazdu. Taj pogled nije promakao Džonu Mek Loveriju. Još jednom je zamahnuo korbačem. – Ovoga puta si isključen iz deobe plena. Gubi se! – Mek Loveri je vodio bandu gvozdenom rukom. Nije znao za milost, kada bi se neko od njegovih ljudi oglušio o naređenje. Bio je opasan razbojnik, ali, ne i ubica. Njegovim ljudima nije bilo

dozvoljeno da pucaju, mogli su to da učine tek kada bi se protivnik mašio za oružje da se brani. Niko nije znao odakle dolazi, jer je stalno menjao ime. Nijednom čuvaru zakona do sada nije uspjelo da ga se dokopa. – U Arizoni više nema šta da se pokupi – rekao je svojim ljudima. – Moraćemo dalje na sever. – Bio je u pravu. U Arizoni je vrvelo od razbojnika. Otimali su se o plen kao psi o kosku. Ovde na severu se život manje više normalizovao. Istina, i tu je bilo razbojnika, ali im se brzo stajalo na put. Utoliko je veće iznenađenje za građane države Kolorado predstavljao napad u Roki planinama. Nekoliko rančera blizu granice izgubilo je svu stoku, iako je Džon Mek Loveri bio u ovoj pokrajini tek deset dana. Brzina je bila deo njegove snage i objašnjenje za sve dosadašnje uspešne pljačke. Njegova banda pustošila je savanom kao peščana oluja. Niko nije znao njegovo tajno skrovište u Raton planinama. U jednom zaklonjenom klanu izgradio je logor. Tamo se nalazio sav plen. Ukradenu stoku gonio je odmah preko granice i prodavao trgovcu – posredniku. Kada su građani Fort Bensa došli malo k sebi od užasa, pohnitali su da gase upaljene kuće. Srećom, naselje se nalazilo na reci, tako da je vode bilo dovoljno. Na predlog da krenu u poteru za razbojnicima, šerif Frenk Klejton je tužno odmahnuo glavom. – Kakve to svrhe ima? Noć je, pa ne možemo da otkrijemo tragove, a kada svane, razbojnici će imati ogromnu prednost.

– Ali, šerife, ne možemo ih pustiti da

umaknu nekažnjeni – negodovao je jedan od okupljenih ljudi.

– Ne preostaje nam ništa drugo, bar ne u ovom trenutku.

– Kako to mislite, šerife?

– Odjahaću sutra u Las Animas – uzvratio je čuvar zakona. – Ovde nas ima premalo.

*

Kada je šerif Frenk Klejton stigao u Las Animas sunce je već zalazilo. Zastavio je konja pred šerifskom kancelarijom, utonulom u mrak. Nastavio je dalje prema „Kolorado“ salunu, samo je prebacio uzde preko prečke i stao na vrata. Gotovo svi stolovi su bili zauzeti. Svi su igrali karte, pili, smejali se, ne sluteći da su razbojnici možda već na putu prema ovom gradu. Primetio je Bata Behaja za šankom, a kraj njega njegovu već poslovičnu „vinčesterku“. Frenk Klejton mu je prišao.

– Dobro večer, Behaje! – Šerif iz Las Animasa se okrete. – Klejtone! – uzviknuo je iznenađeno i pružio kolegi ruku. – Dugo se već nismo videli! Šta vas dovede u Las Animas?

Frenk Klejton je skinuo šešir i položio ga na šank. – Ispijte svoj viski do kraja, trebaće vam.

– Da niste za petama nekom momku koji se prikrivao u ovom gradu?

– Da je samo to! No, mislim da se ono što hoću da vam kažem tiče svih ostalih. Hajdemo! Gospodo! Imam nešto da vam saopštim – povikao je Klejton. – Ono što hoću da vam kažem smatram da se tiče

svakog pojedinca u ovoj pokrajini. Nas dvojica, Bat Behaj i ja ne možemo vas više sami štititi.

– Govorite već jednom – dobacio je neko od gostiju.

– Polako, sve ćete saznati. Siguran sam da ste čuli o napadima kod granice? Mislili ste da se radi o napadima nekoliko manjih bandi? To međutim nije istina. Prošle noći Fort Bens je napala jedna razbojnička horda i opljačkala ga. Nekoliko kuća je zapaljeno, a dvanaest osoba ranjeno. – Posle šerifovih reči, zavladała je grobna tišina. Svima su odjednom pred očima iskrsele njihove kuće i novac koji su mukotrpno zaradili. Bat Behaj je dokopao svog kolegu za ramena. – Da vas ne poznajem tako dugo, smatrao bih da zbijate šalu. Ono što ste nam sada rekli zvuči kao nešto što se dogodilo pre dve decenije.

– Ne pre dvadeset godina, Behaje, nego pre dvadeset sati!

Sid Kolton je sedeo za kockarskim stolom. Čuvši zastrašujuću priču, ustao je i prišao šanku. Hteo je tačno da sazna šta se zbiva. Ocenio je da bi bilo vraški neprijatno da se ovde pojavi neki prokleti vođa bande i pokvari mu tako dobro organizovan posao. Ko bi s njim još igrao? – Jeste li uspeli nekog od razbojnika da sredite? Koliko ih je bilo? – raspitivao se Sid Kolton.

Šerif ga je odmerio od glave do pete. Ovaj kicoš mu se uopšte nije dopadao. – Ne znam. Imali su velika kola s arnjevima, pa su možda tamo smestili svoje mrtve i ranjene. Znam samo da niko nije ostao u gradu.

– Je li došlo do borbe? – uporno se raspitivao kockar.

Frenk Klejton je upitao svoga kolegu. – Recite, je li to vaš novi sudija?

– Sve pre nego to – uzvratio je Behaj ironično, a onda se obratio Koltonu. – Izvolite se držati po strani, mister. Samo ste nekoliko meseci u ovom gradu i nemate šta da kažete.

Dvojica čuvara zakona su nastavila razgovor. – Znete li bar koliko ih je bilo, Klejtone?

Klejton je slegao ramenima. – To je teško reći. Jednoga sam baš dobro osmotrio, ali je njegovo lice kao i lice ostalih bilo pokriveno crvenom maramom. Jahao je divnu belu kobilu. Visok je i plećat momak, pretpostavljam da im je vođa.

Sid Klejton je već krenuo prema svom stolu, ali su ga poslednje šerifove reči prikovale u mestu. – Prokletstvo, to može biti samo on – prošaputao je sebi u bradu. – Samo mi je taj prokleti pas nedostajao. Uvek mi se nađe na putu... – Bilo je to u Arizoni, nedaleko od Preskota. Kolton je upravo hteo da Mek Loverijevu bandu preda na nož. Slučajno je otkrio sklonište bande i tu dragocenu informaciju, prodao je za šest stotina dolara. Došlo je do borbe i Džon Mek Loveri je izgubio četiri svojih čoveka. Vođi je uspelo da s ostalima umakne. Od jednog čoveka, jataka bande, koji se priključio šerifovoj poteri, Mek Loveri je uspeo da sazna ko je izdajnik. Tako je vođa bande znao ime izdajnika, ali, nije znao kako ovaj izgleda. Za šankom je razgovor nastavljen. – Teško je pretpostavljati da će banda napasti Las

Animas. Prvo, vaš grad je veliki, a što je najvažnije, opomenuti ste i možete se pripremiti. Trebalo bi da postavite stražare – govorio je Kolton.

– Tako je, moramo biti oprezni – složio se čuvar zakona u Las Animasu, i hteo je da krene napolje. – Samo trenutak – zadržao ga je Klejton. – To što mislite da preduzmete nije dovoljno. Moramo se držati zajedno i suprotstaviti razbojnicima. – Tajac! Niko to nije voleo. Građani su se poslednjih godina opustili.

– Zar to nije stvar vojske? – pitao je gradonačelnik.

– Vojske? – nasmejao se Bat Behaj gorko. – Poslao sam izveštaj o stalnim napadima kod granice, pa nikom ništa.

– To je vaša stvar, ljudi – zaključio je Frenk Klejton umorno. – Savetujem vam ipak da se potrudite i odjašete u Fort Bens. Pogledajte spaljene domove, ranjenike i pitajte ljude na ulicama šta im je ostalo, možda ćete onda promeniti mišljenje.

*

– Vreme je da se ulogorimo, Migo – rekao je jahač svome konju. Nosio je crno odelo, snežnobelu košulju, somotsku mašnu, „stetson“ šešir širokog oboda i crne izglaçane čizme. Konj kojeg je vodio za uzdu imao je gotovo belu grivu. Njih dvojica su bili nerazdvojni prijatelji: čovek i konj! Zajedno su prevalili bezbrojne milje, upoznali žutu prašinu pustinje Ljano Estakado, prošli pored džinovskih kaktusa u Arizoni i preživljavali snežne oluje u Bighorn planinama. Lice

jahača imalo je oštre crte, a sivoplave oči neobičan sjaj koji je podsećao na glečerska jezera. Duboko u tim očima, mogla se pročitati beskrajna usamljenost. Usamljeni jahač bio je Dok Holidej. Na neki način nije pripadao ovom napuštenom i zaboravljenom delu sveta Raton planina. Uprkos tome, ovde se osećao bolje nego u bilo kojem velikom gradu Istoka. Nekadašnji poznati zubni lekar uputio se u Kolorado. Nije imao nikakav određeni cilj, niti ga je bilo ko očekivao. U stvari, bio je sam i hteo je da ostane sam. Samo što se ponovo vinuo u sedlo, kada je iza leđa čuo oštro naređenje. – Sjašite ponovo, mister i podignite ruke.

Holidej je ostao u sedlu i polako se okrenuo. Na kamenoj izbočini, čučao je čovek. Preko kolena mu je ležala puška, a cev je bila uperena u Džordžijanca. – Rekao sam da sjašete.

Holidej se grohotom nasmejao. – Vi biste bili prvi koji mi tako nešto može narediti.

– Jeste li sami, mister?

– Zar se bojite?

– Nije dotle došlo – uzvratio je čovek i lagano prilazio Doku. – Ako sada ne sidete sa te vaše rage, dobićete metak među rebra.

– Tako ljubaznom pozivu teško je odupreti se – rekao je Dok i kliznuo iz sedla. Pre nego što je pustio desnu nogu na zemlju, naglo je uhvatio cev razbojnikove puške i skrenuo joj pravac, i istovremeno potegao svoj kolt. – Šta dalje, momče?

– Moram vas odvesti svome gazdi – promućao je razbojnik.

– Ma, šta mi napriča? Bolje bacaj tu pušku dok ti nisi dobio mētak među rebra. – Posle kraćeg oklevanja, razbojnik je odbacio pušku, a Holidej ju je odgurnuo nogom. – Tako momče, a sada možemo da razgovaramo. Ko ste vi?

– Zovem se Čarli Bas.

– Gde vam je gazda?

– Pet stotina jardi odavde.

– U redu, idemo, ali ćete vi ići ispred mene. – Kada su došli do ulaza u klanac, Čarli Bas je zastao.

– Šta se dogodilo? – pitao je Holidej.

– Moram da kažem lozinku.

– Ko vam brani!

– Kolorado! – doviknuo je razbojnik i odmah dobio odgovor. – Ol rajt! – I, nastavili su dalje. Holidej je u međuvremenu vratio kolt u futrolu. Neko vreme su išli kroz klanac, a onda su ušli u dubodolinu, u čijoj sredini je gorela velika logorska vatra. Kraj nje su sedeli ili ležali ljudi, radoznalo posmatrajući pridošlice. Među njima, nalazio se Džon Mek Loveri. Kada je prepoznao Basa, skočio je i dokopao bič. Džordžijanac je video da razbojnik uvlači glavu među ramena. – Gazda, ja nisam mogao da ga dovedem ovamo, jer je on doveo mene.

– Šta to treba da znači? – zaurao je Mek Loveri.

– Iznenada me je napao koltom u leđa... – Nije završio rečenicu, jer mu je kobač skinuo šešir sa glave.

– Uzmi konja i gubi se. Žene ovde nisu potrebne. Okreni se, prokleta budalo, on

uopšte nema revolver u ruci. – Mek Loveri je dao znak jednom od svojih ljudi, ovaj se vinuo u sedlo i pojahao za Čarli Basom. Nije stigao daleko. Holidej se munjevito okrenuo i potegao revolver. Pucanj je odjeknuo dolinom, konj je pao kao pokošen, a jahač je izleteo iz sedla. Sve se odigralo tako munjevito da niko nije dospeo da se umeša. Kockar je još uvek držao revolver u ruci. **Obratio se** Mek Loveriju. – Konja ću vam **platiti**, mister.

Vođa bande je imao muke da proslovi i reč. Zar se jedan stranac drznuo da se tako ponaša u njegovom logoru? Lagano se približavao Holideju, mašući kobačem. Prezrivo je odmerio stranca, prezir je u prvom redu bio upućen Holidejevom odelu. – Nismo u Vašingtonu, mister. Zbog čega ste pucali u konja?

– Nerado pucam na konje, mister – uzvratilo je Holidej, vraćajući kolt u futrolu. – Taj Čarli Bas uopšte nije bio žena. Uostalom, zbog takvih gluposti ne treba ubiti čoveka.

Vođa bande je kipteo od besa. – Zar vi da mi držite pridike kako da se ponašam? Narediću svojim ljudima da vas rastrgnu.

– Cenim da od toga neće biti ništa – uzvratilo je Dok nemarno.

Mek Loveri se grohotom nasmeja. – Ljudi, pogledajte ovoga momka i naterajte ga da igra!

Dva niklovana revolvera bila su brža. Pre nego što je bilo ko od razbojnika uspeo da se maši oružja, legendarni revolveri Doka Holideja već su bljuvali vatru. Razbojnici su stajali kao okamenjeni.

Bili su naviknuti na oštre borbe i sretali su brze strelce, ali, ovako nešto još nikada nisu videli. Jedan od razbojnika je pokušao da se umeša. Hteo je da napadne Holideja s leđa. Odjeknuo je pucanj, Dok se nije okrenuo, iako je čuo ječanje. To je Mek Loveri pucao na jednog od svojih ljudi, zato što je hteo da ubije stranca s leđa.

Džordžijanac je upitao ne okrećući se. – Je li mrtav?

– Nije – uzvratilo je Mek Loveri muklo i prišao Holideju. – Ko ste vi? – Dok se okrenuo beskraino lagano i pogledao vođu bande pravo u oči. – Čovek kojeg ste hteli da naterate da igra!

Preko mračnog Mek Loverijevog lica zaigrao je osmeh. – Vi mi se dopadate, mister. Pridite vatri. Možda bismo mogli da sklopimo posao. Ljudi kao što ste vi, uvek mogu da budu potrebni.

– Moguće, ali, ja nisam za prodaju. – Kada su seli uz vatru, vođa je pružio Doku flašu viskija. – Pijte mister! Ne mogu vas osloviti po imenu, jer mi ga niste ni kazali. Nekada su i važna.

– U redu, zovem se Holidej.

– Holidej! – ponovio je vođa bande zamišljeno. – Mogu li da vidim vaše koltove?

– Uglavnom se gledaju kroz otvor cevi – uzvratilo je Holidej, ali je ipak pružio jedan od svojih revolvera Mek Loveriju.

Razbojnik je prihvatio oružje i pre nego što ga je i pogledao uzviknuo je. – Dok Holidej! Prokletstvo, to sam mogao i da pomislim. Velika je sramota ljudi, to što smo malopre doživeli. No, vi znate

priču iz Taksona? Slušali smo mnogo o Doku Holideju, evo ga! – Zločinačka lica oko vatre se ozariše. Znači, dotle si dogurao, doktore Holide je, pomislio je Džordžijanac.

Mek Loveri mu je čitao misli. – Dok, ja sam u svom životu upoznao mnoge ljude, dobre i zle, čvrste i slabiće. Vi ne pripadate nijednoj vrsti. Mi smo otpadnici od zakona, desperadosi. Vi ne pripadate nama, ja to znam, sam đavo zna šta vas je dovelo u ovu prokletu zemlju. No, čemu pitati? – Razbojnik se zagledao ispred sebe, dok mu je plamen logorske vatre osvetljavao oštre crte lica. Šta li je sve pregurao preko glave ovaj čovek, mislio je Holidej. Uopšte ne deluje kao razbojnik. Daleko pre kao bogati rančer. Neko vreme su oštro odmeravali jedan drugoga, a onda je Mek Loveri ustao. – Hajdemo Dok, hoću da obiđem stražu.

Džordžijanac je bez reči ustao i pošao za njim. U međuvremenu se spustila noć. Mek Loveri je seo na jedan kamen nedaleko od logora. – Dok, ja mislim da ne treba ni da pitam hoćete li da jašete s nama. Unapred znam odgovor. – Razbojnik je ućutao crtajući vrhom čizme krugove po zemlji. Očigledno mu je bilo teško da izgovori narednu rečenicu. – Sit sam ovoga života.

– Zbog čega ga onda vodite?

Vođa se muklo nasmejao. – Zna li vi, možda, zbog čega Dok Holidej jaše prerijom umesto da u Bostonu vodi ordinaciju?

Džordžijanac se trgao. – Otkud to znate?

– Ja sam iz Bostona. Možda se sećate

velikog transportnog društva „Keni“ dole na keju. Pripadalo je mome ocu.

– Sećam se, kako da ne? Stari gospodin je umro pre nego što sam otišao iz Bostona.

– Tačno. Ni za mene, kao ni za vas, više nema povratka. Napustio sam Boston mnogo pre vas, a o vama sam čitao u novinama.

Doku je bilo neobično da ovde u ovim udaljenim planinama sretne nekoga iz Bostona. – Mislio sam da hoćete da obidete stražu – pokušao je Dok da skrene razgovor.

– To sam i ja hteo, Dok. Nego, vi izgleda nećete da slušate o prošlosti. U pravu ste, tako je bolje, prošlost treba zaboraviti. – Ustajući sa kamena, Mek Loveri je dodao. – Možda ću počiniti grešku ako vas sutra pustim da nastavite put.

– Zar mislite da me možete zadržati?

– Zbog čega da se svađamo oko stvari do kojih neće doći? Da budemo samo sa jednim načisto, bar polovina mojih ljudi će vas pogoditi, pre nego što izletite iz čizama. No, zbog čega da do toga dolazi. Osim vas, niko ne zna da smo ovde u planinama.

Dok je shvatio. – To se mene ne tiče.

– Čak ni onda ako vam kažem da smo prošle noći napali jedno naselje?

Holidej je nekoliko trenutaka ćutao, a onda je dodao odlučno. – Ja nisam maršal.

– U redu, niko nije ubijen, ja svakome od svojih ljudi saspem metak u glavu, ako se samo usudi da na nekog puca. Mi jesmo otpadnici od zakona, krademo i pljačkamo. Ne želimo ubijanje, to je sve.

Naravno, drugačije stoji stvar ako nas neko napadne, onda je to borba. Ubice, u svakom slučaju, nismo. – Mek Loveri je nastavio, pošto je Dok ćutao. – Ja tragam za još jednim, bednim, poganim momkom, Dok, i kada njega budem našao, biće kraj. Istina, još nikada ga nisam video. Znam mu samo ime. Sid Koltan. Ako vam slučajno jednom prepreči put, uručite mu moje pozdrave. Obavestite ga da je u moj opasač zadenut metak na koji sam urezao njegovo ime. Taj metak će se jednoga dana smestiti u njegovu glavu. Uverite ga da ću ga naći, makar prevrnuo i nebo i zemlju.

– Ne znam gde bih tog čoveka mogao da sretnem, ali, ako natrpam na njega, sve ću mu reći.

Mek Loveri je prišao sasvim blizu Holideja i šapnuo mu. – Idem sada po vašeg konja. Jašite dole u Kolorado. Nije isključeno da su nam za petama, pa ne bih hteo da imate neprilike. Konačno, vi sa mojim poslovima nemate ništa. Uostalom, možete da ostanete ako želite.

– Odjahaću!

Razbojnik je pomilovao Dokovog konja. – Ako budete jednom otišli u Boston, Dok, nemojte nikome pričati da ste me sreli.

– Za takvo strahovanje, zaista nema razloga – uzvratio je Holidej, vinuvši se u sedlo.

– Možda ćemo se još nekada sresti, Dok.

– Možda!

Mek Loveri je gledao za njim, sve dok

se nije izgubio u daljini, a onda se vratio nazad kraj logorske vatre.

*

– Znaš li to ledeno lice? – upitao je Sid Kolton svoga telohranitelja Meka Vorta. Ovaj je odmahnuo glavom. – Već dva dana se muva ovuda. Ne igra, malo pije i stalno nas posmatra. – Bio je to Dok Holidej. Stajao je za šankom. Došao je u grad pre dva dana, a onda je „Kolorado“ salunu čuo ime Sida Koltona. To ime ga je tu prikovalo. Možda bi odavno nastavio put, da nije bilo noćnog razgovora u tajnom skrovištu razbojnika. Čuo je za napad na obližnje naselje. Saznao je da su straže postavljene i da je svaka kuća snabdevena oružjem i municijom. Primetio je takođe da ga Sid Kolton i njegov „anđeo čuvar“ stalno posmatraju. Uto je Kolton ustao od stola i prišao šanku. Naručio je viski, a onda se obratio Holideju. – Jeste li već dugo u gradu?

Džordžijanac ga nije ni pogledao, samo je promrsio:

– Ne znam šta vas se to tiče?

– Ne odmah tako žustro, mister – uzvratilo je Kolton osmehujući se. – Nisam mislio ništa rđavo.

– A šta ste želeli?

– Možda da odigramo partiju karata.

– U redu, ali ne sa vašim kartama.

Bivši robijaš se ujeo za usnu. – Šta ste time hteli da kažete?

– Ono što ste čuli.

Sid Kolton je progutao pljuvačku. Međutim, nije hteo da odustane od namere, jer mu je ovaj stranac izgledao

bogat, bar sudeći po odelu. – Dobro mister, uzećemo špil karata od krčmara. – Triton mu je pružio karte preko šanka, a Kolton se uputio prema zelenom stolu. Dok Holidej je zastao još trenutak da ispije svoje piće. Na to mu je Triton bojažljivo došapnuo. – Mister, nemojte igrati s njim. Odraće vas do gole kože.

– Hvala na opomeni – uzvratilo je Holidej i pošao za Koltonom. Kelner je gledao za njim, odmahujući glavom. Od ovog stranca je uvek dobijao bogatu napojnicu, što mu se retko dešavalo. – Za jedan sat, neće imati ni centa – mrmljao je sebi u bradu.

Holidej je seo za kockarski sto, a ostali suigrači su ustali na jedan Koltonov mig. Mek Vort, telohranitelj, stao je iza Holidejeve stolice. Bio je čak toliko bestidan da ruke spusti na naslon Holidejeve stolice. – Hoćete li da sklonite ovog tipa iza mojih leđa, mister? – obratio se Dok Koltonu. Mek Vort je izgubio kontrolu i naglo povukao stolicu, što nipošto nije smeo da učini. Holidej je načinio nagli polukrug telom i ostao na nogama. Revolver mu se na mađioničarski način našao u ruci, – Da se više nisi drznuo, momče!

Sid Kolton je ustao i ne znajući šta čini mašio se za oružje. Holidej je u ogledalu iznad šanka pratio njegove pokrete. – Manite tu pucaljku, inače će biti svašta.

– Gubi se, Mek! – naredio je Kolton svome telohranitelju a onda je ljubaznim tonom objasnio Holideju. – On ponekad zbiva čudne šale.

– Ali ne sa mnom.

Igra je počela. Čovek koji je samog sebe nazivao kraljem kockara, morao je da uvidi da i nad kraljem postoji kralj. S ovim strancem nije mogao da se meri. Gubio je deljenje za deljenjem, ali, nije odustajao. Grozničavo je razmišljao o tome da će mu se sreća u jednom trenutku nasmešiti. Međutim, ove večeri mu sreća nije bila naklonjena. Posle jednog sata, Sid Kolton je odustao od igre. Čak se nije usudio da vara za vreme igre. Nekoliko puta je istina pokušao, ali je pri tom imao čudno osećanje da ga je stranac prozreo.

– Danas mi je loš dan – zaključio je, bacivši karte na sto.

Džordžijanac je pokupio dobijeni novac i rekao uz osmeh.

– Dešava se.

Kolton je kipteo od besa. – Možda ćemo još koji put igrati.

– Pretpostavljam.

– Kako to mislite?

– Vrlo prosto. Vi sigurno želite revanš, a svakome treba dati šansu.

– Ol rajt, znači do sutra – složio se bivši robijaš, ali je ostao da stoji pored stola. Nešto neodređeno prikovalo ga je za mesto. Da je otišao, proveo bi mirnu noć. Međutim, ostao je.

– Vi ćete sutra biti ovde, mister... ja se zovem Kolton.

Džordžijanac je složio novac u novčanik. – Biću sutra ovde. Moje ime je Holidej.

– U redu, mister Holideje, znači do sutra. – Čovek iz Kalifornije je pošao pre-

ma šanku, a onda je naglo zastao. – Rekli ste Holidej?

– Da.

– Dok Holidej?

– Da.

Ime Doka Holideja bilo je za ovog čoveka pojam. Sada mu je puklo pred očima. Svi ostali gosti u salunu čuli su ovaj razgovor i svi su znali za Doka Holideja.

Sid Kolton se vratio do stola. – Vi ste dakle, Dok Holidej?

– Šta mogu?

– Onda ste vi znači kockar i revolveraš o kojem novine često pišu? – Kolton je to rekao tako glasno da je svako u lokalu mogao da čuje. Hteo je možda time da povрати svoj trenutno izgubljeni ugled, ali je načinio grešku. Holidej je ustao i naslonio se rukama na sto. Lice mu je izgledalo kao maska, a pogled je bio leden. Kolton je nesvesno uzmakao. – Rekli ste „revolveraš“, mister Koltone – počeo je Džordžijanac tiho, ali vrlo razgovetno. – Za pucanje su potrebni meci, Koltone. Ja na primer znam jedan metak na kojem je urezano vaše ime.

Ruka bivšeg robijaša je kliznula prema opasaču. Džordžijanac nije ni trepnuo. Još uvek je držao obe ruke na stolu. – Taj metak se ne nalazi među mojom municijom, Koltone. Neko drugi ga čuva za vas.

– Ko je taj čovek? – jedva je procedio varalica.

– Kako se zove, ne mogu da vam kažem, jer ne znam. No, ako se ne varam, uskoro ćete imati prilike s njim da se sretete.

– Da nije Keni? – uzviknuo je Kolton.

Keni? Transportno društvo u bostonskoj luci, sinulo je Holideju kroz glavu. Dakle, razbojnik u planinama je rekao svoje pravo ime. – On će vam sam reći svoje ime, mister – rekao je Holidej i odvojio ruke od stola.

– Taj tip je razbojnik, Dok Holideje, a vi ste bili s njim!

– Ne znam da li je razbojnik. To me se uostalom i ne tiče. Znam samo za metak na kojem je urezano vaše ime i verujem da će se taj metak jednoga dana naći među vašim rebrima.

Sid Kolton se ukočio. Nije više govorio Holideju, nego se obratio ostalim gostima u salunu. – Dok Holidej poznaje razbojнике koji su napali Fort Bens. Ljudi, možda i sam pripada bandi! – Hteo je da govori dalje, ali ga je Holidej prekinuo. – Krajnje je vreme da zavežete, čoveče. Ne želim da vašem prijatelju preotmem zadovoljstvo.

Sid Kolton je bio uveren da su pozicije na njegovoj strani. – Smem da se kladim da se šerif interesuje za vas, mister Holideje.

– A ja mislim da treba to prepustiti samom šerifu. Možda se interesuje i za varalice na kartama? – Teška reč je pala, jedna od najtežih koja se u salunima i kockarnicama Zapada mogla izgovoriti. Uvreda koja se uglavnom spirala usijanim olovom. Međutim, Sid Kolton se čuvao da potegne revolver. Da je ma ko drugi bio u pitanju, obračunao bi se revolverom, ali ne u ovom slučaju. Nije bio

sit života. – Time hoćete da mi pripisete da sam varalica?

Holidej ga je hladno odmerio. – Zar me smatrate početnikom? Mislite da pri deo-bi nisam primetio da karte izvlačite odozdo?

To je čuo puškar Bob Riči. Stajao je za šankom. Odmah je prišao Holideju i obratio mu se. – Pre dva dana sam izgubio sve što posedujem, mister.

Kolton ga je prostrelio pogledom. – To je dakle hvala za moju velikodušnost što sam hteo da vas ostavim u kući? Sutra se gubite iz kuće, Riči! I još nešto, da ne bi bilo nesporazuma, onih hiljadu dolara hoću da imam sutra izjutra i to rano.

Riči je prebledeo kao krpa. Zažalio je što se umešao. – To mi ne možete učiniti.

– Sami ste to tražili, Riči. Pošto ste baš to tražili, neka svako u gradu zna da vaša kuća i radnja pripadaju meni. – Ljudi u salunu su iznenađeno gledali Boba Ričija. Znači, taj čovek je sada odjednom postao ubogi siromah? Miker, gradonačelnik je do sada stajao za šankom i čuvao se da se ne umeša u prepirku. No, kada je ovo čuo, prišao je puškari i upitao. – Da li je to istina? – Riči je oborio glavu. – Jeste, istina je.

Dok Holidej je ledeno odmerio kockarsku ajkulu. Izgleda da ga je precenio. Kolton ima lukave metode. – Koliko ste izgubili? – pitao je Ričija.

– Sve, mister Holideje, novac, kuću i radnju.

– Onda vam mora dati revanš – zaključio je Džordžijanac. – Sedite za sto.

Bivši robijaš je kipteo od besa. – Ne

pada mi na pamet da sada igram. Osim toga, duguje mi hiljadu dolara u gotovom.

Bob Riči je bespomoćno podigao ruke. – U pravu je, ne mogu da igram. Novac koji imam u džepu, njegov je. – Dok Holidej je izvukao novčanik iz džepa i pružio puškaru svežanj novčanica. – Sada možete da igrate, mister, ja ću biti tu.

Sid Kolton je hteo nešto da kaže, da se buni, ali, tu je bio i gradonačelnik koji se umešao. – To što je Dok Holidej predložio, u redu je. – U salunu je bilo još nekoliko gostiju koji su izgubili novac od varalica, pa su podržali gradonačelnika.

Igra je počela. Robijaš je bio nervozan i igrao je loše. Gubio je. Nije se drznuo da izvlači karte odozdo, nije smeo da izvede nijedan trik. – Podignite ulog – predložio je Dok puškaru. – Za pola sata, imaćete novac, kuću i radnju. – Tako je i bilo. Kolton je bio loš igrač, kada je trebalo igrati pošteno. Prošlo je pola sata. Sid Kolton izvukao je iz džepa ugovor i bacio ga gnevno na sto. – Evo vam ove hartije – procedio je gotovo režeći. – Na mene je vršen pritisak.

Džordžijanac se hladno nasmejavao. – Budite srećni što ste tako jevtino prošli, mister. Da ste se na ovakvu svinjariju sa mnom drznuli, ne biste više bili na nogama. – Sada su Koltona izdali nervi. Iz nje ga su izbili sav gnev i mržnja. – Još ćete me upoznati, prokleti revolverašu! Idem šerifu. Takvim lupežima je mesto u zatvoru. Vi šurujete sa Kenijem. Ovi idioti od građana imaju pesak u očima. Možda je banda već u gradu, a Holidej nas ovde zadržava.

Džordžijanac je obišao sto, prišao Koltonu sasvim blizu i rekao kratko. – Napolje!

Varalica je išao unatraške i pri tom se sapleo o stolicu. Pao bi da ga njegov telohranitelj nije u poslednjem trenutku prihvatio. – Da ga sredim, gazda? – pitao je šapatom.

– Da – odgovorio je Kolton glasno.

Varalica je pošao prema izlazu, a za njim i Mek Vort. Zastao je tri koraka ispred vrata i naglo se okrenuo, držeći kolt na gotovs. Obećao je svome gazdi da će srediti Holideja i bio je uveren da će mu to uspeti. Međutim, Džordžijanac je naslutio kakav trik će telohranitelj izvesti, pa se blagovremeno bacio na pod. Još u padu potegao je oružje i ispalio nekoliko metaka. Mek Vort je pao kao posečeno stablo. I Sid Kolton je izvukao revolver, uspeo da ispali samo jedan metak, da bi mu već u sledećem trenutku, oružje bilo izbijeno iz ruke. U „Kolorado“ salunu ponovo je zavladala tišina. Ljut barutni dim pekao je oči. Mek Vort je ležao na leđima. Metak ga je pogodio u desno rame. Svi gosti u salunu su bili uzbuđeni. Neki su se sada bacili na pod. Tišinu je prekinuo prvi gradonačelnik. – To je bio čist pokušaj ubistva, ljudi, sve sam video. – Onda se obratio Holideju. – Ako se ne varam, šerif će zadovoljno trljati ruke što može da uhapsi Koltona.

Ali, u „Kolorado“ salunu se i dalje odigravala nemila scena. Čim je Holidej izašao iz lokala, Sid Kolton, iako ranjen, pokušavao je da se razmeće. Napao je gradonačelnika. – Šta ste to rekli?

Pokušaj ubistva? Baš me zasmeyavate. Trebalo bi da kupite naočari. Dok Holidej je potegao prvi. – Doista, niko suprotno nije mogao da tvrdi. U kritičnom trenutku, svi gosti su gledali razbojnika, a ne Džordžijanca. Kolton je nastavio. – On je teško ranio moga prijatelja, a okrznuo je metkom i mene, a vi hoćete mene da strpate u zatvor.

Gradonačelnik se nije dao zbuniti. – Da se ja pitam, vi biste već odavno bili u zatvoru ili proterani iz grada. Dosta nevolja ste naneli Las Animasu.

– Tako dakle, vi držite stranu Doku Holideju? Baš neobično za gradonačelnika što podržava najokorelijeg revolveraša u Sjedinjenim Državama!

Miker je pogledao građane okupljene u lokal, međutim, svi su oborili glave, ne znajući kako da se drže. Sid Kolton je iskoristio ovu priliku i prišao Bobu Ričiju. – Vi da ste mi odmah vratili te pare. Igrao sam pod pritiskom, ta partija ne važi.

– Ne pada mi na pamet da vam bilo šta vraćam. Jednom sam izgubio ja, a drugi put vi.

Gradonačelnik je doviknuo jednom od gostiju. – Ne mogu ovo više da gledam. Idi, zovi šerifa.

Čuvara zakona niko nije trebalo da zove, upravo je ušao u salu. – Šta se ovde zbiva? – pitao je s praga, držeći „vinčesterku“ pod pazuhom. – Ko je ovde pucao?

Sid Kolton je odgovorio spremno, pokazujući na svog telohranitelja. – Dok

Holidej je pucao na mogao prijatelja i na mene.

Bat Behaj je pogledao krupnog razbojnika i zaključio ledeno.

– Znači, da je loše nišanio – a onda je naglo podigao glavu. – Ko je pucao, kažete?

– Dok Holidej!

Šerif je upitao gradonačelnika. – Dok Holidej je u gradu? Od kada?

– Otkuda ja to mogu da znam, Behaje? Danas sam prvi put čuo njegovo ime.

U tom trenutku su se otvorila vrata i u salun je stupio Džordžijanac u pratnji Mek Loverija.

Zavladao je tajac.

Džordžijanac je zastao na vratima. Mek Lover mu je bio iza leđa. – Ovde se izgleda nešto zbiva – došapnuo je Holideju.

Šerif je čuo da se vrata otvaraju i okrenuo se. – Ko ste vi?

Sid Kolton je spremno odgovorio. – To je Dok Holidej. On je ustrelio moga prijatelja.

Holidej je samo odmerio varalicu, a onda se obratio Mek Loveriju. – Hteli smo da popijemo brendi, zar ne?

– Dajte nam jednu flašu – poručio je Mek Loveri i prišao šanku.

Šerif je podigao „vinčesterku“ i uperio je na Holidejeve grudi. – Vi ste dakle Dok Holidej?

– Taj sam.

– I vi ste pucali na ovog čoveka?

– Jesam.

– Onda vas moram uhapsiti.

Sid Kolton se zadovoljno smešio.

– Da se ne smejete prerano, amigo?
 – Ne obraćajte pažnju na njega, šerife
 – govorio je gradonačelnik pokazujući na Koltona, a Bob Riči je dodao. – On me je prevario i opljačkao do gole kože, mister Behaje. Da nije bilo Dok Holideja, danas bih sa porodicom bio na ulici.

– Laž! – uzviknuo je Kolton.
 – Polako gospodo, ovde je bilo dovoljno pucnjave.

– Onda neka se ovaj čovek, koji se predstavlja kao Sid Kolton, izražava pažljivije – rekao je Dok Holidej.

Voda bande je stajao za šankom, ali Holidejeve reči nije prečuo. Naprotiv, pogodile su ga kao udarac groma.

– Sid Kolton! – šaputao je Mek Loveri sebi u bradu. – Najzad sam ga se dočepao. Plaćićete mi za sve.

– Nemojte sada činiti gluposti – upozorio ga je Holidej tiho. – Za to ima vremena.

U tom trenutku je Mek Vort, iako ranjen, ispunjen beskrajnomo mržnjom, počinio grešku. Levu ruku je još mogao da pokreće. Lagano je izvukao kolt i cev uperio na Holidejevo bedro, a da to niko nije primetio. – Sada je praznik – uzviknuo je muklim glasom. – Sklanjajte se ljudi, usijano olovo namenjeno je njemu i nikome drugom.

Šerif se okrenuo kao oparen i naredio gostu. – Sklanjajte tu pucaljku.

Razbojnik se cerio. – Ovoga puta sam ja na potezu, šerife.

Holidej je ispod oka pogledao svoga pratioca i rekao mu šapatom. – Ostavite oružje u futroli, a s ovim ću ja izaći na

kraj. – Čuvar zakona je hteo nešto da kaže, ali mu Dok Holidej nije dozvolio. – Ostavite tu pušku na šank, šerife, ovo je moj obračun.

Teľohranitelj varalice zaboravio je na bol u desnom ramenu. Bio je potpuno siguran da je sreća na njegovoj strani. Najzad, već je držao upereno oružje. Ono što se zatim dogodilo, delovalo je nestvarno. Džordžijanac nije izvlačio oružje, pucao je kroz futrolu. U sledećem trenutku Mek Vort je bio razoružan, Holidejev metak izbio mu je revolver iz ruke. Naime, bio je delimično razoružan, jer je imao u opasaču dva revólvera. Pretvarao se da trlja povređenu ruku, a pri tom je lagano izvlačio drugo oružje.

– Oprezno, Dok! – uzviknuo je Mek Loveri, izvlačeći kolt iz opasača i pucajući bez oklevanja. Onda je došla smrt u „Kolorado“ salun u Las Animasu. Napadač je počeo da koluta očima ali je još uvek stajao. – Hvala, nije bilo potrebno, video sam da izvlači oružje. – Mek Vort je krenuo dva koraka prema Holideju, a onda se sručio na pod. Odmah je izdahnuo.

– Ono što se priča o vama, izgleda da je istina, Dok Holideje – zaključio je šerif. – Gde se vi pojavite, mora da ima mrtvih. – Čuvar zakona je prišao Džonu Mek Loveriju. Voda bande je još uvek držao kolt u ruci. – Dajte mi svoju pucaljku mister.

Mek Loveri prasnu u smeh. – Jeste li vi bolesni?

– Ne, nego ste vi uhapšeni, mister.

– Zbog čega?

– Ubili ste čoveka.

– Dao sam jednom lupežu ono što je zaslužio. Zbog toga me niko ne može uhapsiti.

– To nije bio vaš dvoboj, mister.

Dok Holidej je proklinjao sudbinu koja mu je natovarila na vrat vođu bande. – Pođite s njim, mister, nijedan sudija vas ne može osuditi.

Mek Loveri je dugo posmatrao Holideja. U tom pogledu čitalo se sve. Da je njegova banda sakrivena u planinama, da je izvršio napad na Fort Bens, da je krao stoku. Vraška situacija! Mek Loveri je još uvek imao kolt u ruci a napolju je bio mrak. Ovoga puta, šerif je bio brži i oteo je vođu bande oružje iz ruke. – Ostanite mirni, zakon je na mojoj strani. – Mek Loveri je zastao kao ukopan. Postojao je samo jedan čovek koji bi mu mogao pomoći, Dok Holidej. Međutim, ovaj nije reagovao. Razbojnik se gorko nasmejao. Nije ništa kazao. – Krenuću sa šerifom, Dok Holideje – najzad je procedio umorno. Holidej je shvatio. Da ga je vođa bande time pitao hoće li ga izdati. Neprimetno je odmahnuo glavom. Ne, ne, nije on izdajica. Behaj je napustio salun vodeći svoga zatvorenika.

*

Holidej je stajao za šankom sa Robom Ričijem. – Vi ste mi mnogo pomogli, Dok.

– Samo sam vam pokazao kako se igra sa takvim tipovima.

– Za dlaku da vas zbog toga ubiju, Dok.

U tom momentu u lokal je ponovo ušao šerif i obratio se Holideju. – Moram da govorim sa vama.

– Nemam ništa protiv.

– Koliko mislite da ostanete u gradu?

– Odjahaću onda kada meni to bude odgovaralo, mister Behaje.

– U gradu je došlo do puškaranja što mi daje pravo da vas proteram iz Las Animasa.

Bob Riči se umešao. – Zašto proterujete iz grada čoveka koji je jednom od građana učinio ogromnu uslugu? Ovaj čovek me je spasao bankrotstva i velikih poniženja.

– Ja sam taj koji brine o redu i miru, mister Riči.

Puškar nije odustajao. Obratio se gradonačelniku. – Gradonačelnice, zar ćete to trpeti? Svi smo uostalom videli šta se desilo i da Holidej ne snosi ni najmanju krivicu. – Odjednom se ispostavilo da niko ništa nije video. Miker se očajnički izvlačio. – Ostavite mene na miru, ja s tim neću da imam ništa.

Oko Džordžijančevih usana zaigrao je gorak osmeh. – Pustite to, mister Riči. Tu pesmu znam napamet.

– Kada ćete odjahati? – upitao je Behar oštro. Holidej je izvadio novac i bacio ga na šank. – Odjahaću odmah – uzvratilo je i stavio šešir na glavu, a onda gipkim koracima napustio „Kolorado“ salun. Bob Riči je snažno udario pesnicom o šank a onda je pljunuo šerifu ispred nogu. – Vi

ste kukavica, Behaje, za mene ste obična kukavica.

Čuvar zakona je prečuo ove reči i izašao napolje.

*

Mek Loveri se trže i pridiže sa neudobnog zatvorskog ležaja. Nije spavao. Čuo je s prozora nečiji tihi glas. – To sam ja, Holidej. – Vođa bande je skočio i prišao prozoru. Pri bleđoj svetlosti meseca s mukom je mogao da razazna Dokoovo lice.

– Hteli ste da govorite sa mnom. Požurite, šerif može svakog trenutka da naiđe.

Mek Loveri nasloni ruke na rešetke. – Znači, razumeli ste moj znak.

– Da.

– Hteo bih nešto da vas zamolim. Radi se o usluzi koja je krajnje neuobičajena, pa vam neću uzeti za zlo ako odbijete.

– Govorite.

– Moji ljudi su još u planinama.

– Znam.

– Bez mene, to će postati banda ubica.

– Moguće.

– Ne moguće, Dok, nego izvesno. Zazirali su jedino od moga korbača. Među njima nemam nijednog prijatelja.

– Šta bi se sve to mene ticalo?

– Odjašite u planine i rasterajte ih, ako treba i silom. Neka odu na jug. Kažem, upotrebite i silu ako treba. Znam šta sada hoćete da kažete, Dok, ali me prvo saslušajte. Vi niste Holidej onakav kakav se u salunima predstavlja.

– Vaše mišljenje je prilično usamljeno.

– Ne, vi niste divlji revolveraš. To sam

večeras video. Život onog tipa bio je u vašoj ruci, a vi ste ga pošteđeli. No, o tome sada nećemo da govorimo. Ja sam vam u planinama rekao da ću prekinuti s ovim životom čim budem našao Sida Koltona. Eto, našao sam ga.

– Zar vam je to tako važno?

Mek Loveri je duboko udahnuo vazduh. – U planinama vam nisam sve ispričao. Zbog Koltonove izdaje, i to za novac, neki moji ljudi su izgubili živote. Među njima bio je i moj brat.

Sada je Dok shvatio mržnju kojom je Mek Loveri bio ispunjen prema varalici na kartama. – Znae Dok, moj brat je imao samo dvadeset godina. Nikada ga nisam vodio u pljačku. Mislili da čak nije imao ni pojma šta radimo. Onog dana, kada nas je Kolton izdao, navratio je da me poseti. Stajao je pored mene kada ga je metak pogodio. Jašite u planine, Dok, vi ste jedini koji tu stvar može da sredi. Od vas još jedino zaziru.

– Zašto ne biste kazali šerifu, on bi preduzeo neke mere?

– To bi već bila izdaja.

Džordžijanac nije ni očekivao drugačiji odgovor. – U redu, odjahaću – rekao je kratko.

*

Ispred šerifa je stajao netaknuti doručak.

– Izgleda da vam ne prija – rekao je Mek Loveri iz svoje ćelije.

Behaj nije okretao glavu, samo je nervozno premeštao cigaretu s kraja na kraj

usana. – Već sam vas jednom pitao, Mek Loveri, šta vas je dovelo u naš grad?

– Možda me je privuklo zvučno ime Las Animas.

– Odakle poznajete Dok Holideja?

– Ko ga ne poznaje?

– Jeste li s njim u prijateljstvu?

– To se nikako ne bi moglo reći, šerife.

U tom trenutku neko je kucao na vrata. Sid Kolton.

– Šta hoćete? – pitao je Behaj neljubazno.

– Znete li ko je čovek kojeg ste uhapsili?

– Znete li možda vi? – odgovorio je šerif pitanjem.

– Ne mogu pouzdano da tvrdim, ali podozrevam.

– Vaša podozrenja sačuvajte za kockarski sto, možda vam to može koristiti. Mene molim vas, poštedite. Do viđenja!

Kolton je prišao bliže pisaćem stolu i podbočio se. – A šta šerife ako je taj razbojnik napao Fort Bens?

Šerif je ustao sa stolice, prišao ćeliji i pogledao Mek Loverija pravo u oči. – Šta imate na to da kažete?

– Ništa.

– To nije nikakav odgovor.

Mek Loveri je nadlanicom protrljao bradu. – Pustite me dva minuta iz ćelije, pa ćete videti šta imam da kažem.

– Ne smete ga nikako pustiti – uzviknuo je varalica uplašeno.

– I neću, ali sada mi recite šta vas je navelo da podozrevate?

– Ja sam u Arizoni čuo o vodi bande koji navodno izgleda baš kao ovaj ovde u ćeliji. Jaše belu kobilu. Toliko!

Čuvar zakona se trže. Zar mu Frenk Klejton, njegov kolega nije pričao da je vođa bande koji je napao njihovo naselje, jahao belu kobilu?

– Gde je vaš konj? – pitao je Mek Loverija.

– Pogledajte sami, šerife.

Sid Kolton se zadovoljno nasmejavao. – I hoćemo, Keni.

Šerif je već bio na vratima. Pri pomenu ovog imena zastao je i okrenuo se. – Keni?

– Ako je to čovek za kojeg ga smatram, onda se zove Keni – uzvratio je Kolton. Šerif se vratio do ćelije. – Vi ste mi rekli da se zovete Mek Loveri.

– Da, rekao sam.

– A on tvrdi da se zovete Keni.

Vođa bande je gledao mimo šerifa, pravo u varalicu. – Da li je to tako važno što tvrdi jedna mala, bedna izdajica, šerife? Svoje sumnje treba da dokaže.

Sada je Kolton bio siguran u svoje pretpostavke. Čovek u ćeliji je rekao izdajica, čime je priznao da je vođa bande. Sada je samo važno da ga odvede do vešala. – Hajdemo šerife, treba još nešto da vam kažem – rekao je varalica i ispod oka pogleda u zatvorenika.

– U redu, idemo – prihvatio je Behaj. Vrata su se zatvorila za šerifom i Koltonom. Mek Loveri je ostao sam, svestan da je ovo kraj. – Ovog lupeža ću povesti na vešala, zakleo se samom sebi. Učiniću to, makar morao da pregrizem rešetke.

*

Kolton i šerif su zastali kraj bele kobile. – Hteli ste još nešto da mi kažete? – podsetio je čuvar zakona varalicu.

– On je u pitanju, sada sam potpuno siguran. Nazvao me je izdajnikom. Napravili ste odličan lov, šerife. Naš zatvorenik je znao moje ime. Pretpostavljam da Keni ili Mek Loveri, kako se već zove, još od vremena kada sam ga u Arizoni prijavio vlastima, stalno sledi moj trag.

– Neću s tim da se petljam – odmahnuo je Behaj rukom.

– Nećete ga valjda pustiti na slobodu?

– Da vas možda nije strah?

Za nekoliko sati ceo grad je znao da u zatvoru sedi vođa bande. Za to se naravno pobrinuo varalica. Šerif je otišao na poštu i predao telegram svom kolegi i čuvaru zakona u Fort Bensu.

„Dodite u Las Animas i povedite sa sobom čoveka koji je one kobne noći stajao kraj razbojnikove bele kobile. Krunski svedok!“

Stigli su iste večeri, šerif Klejton i Beri Benson. Bat Behaj ih je dočekao na vratima svoje kancelarije. Uz njega je stajao sudija iz Puebla. – Pre nego što uđete, imam još nešto da vam kažem – govorio je Behaj. – Kod mene u ćeliji se nalazi čovek za kojeg tvrde da je vođa bande koja je napala Fort Bens.

– I taj čovek je jednostavno tako pustio da ga strpate u ćeliju? – iznenadio se stari šerif Klejton.

– Pa, tako jednostavno baš i nije bilo. Nego, treba prvo da saslušate šta hoću da

vam kažem. Pogledaćete tog čoveka, naročito vi, mister Bensone. Možda ćete ga prepoznati. A sada da vidimo konja u koralu.

Beriju Bensonu se ovaj zadatak nije dopao. Strahovao je od osвете razbojnika. Ipak, nije smeo da odbije. Kada je ugledao konja, spontano je uzviknuo. – Smeo bih da se opkladam da je to njegov konj. – Onda je oprezno produžio. – U Sjedinjenim Državama ima mnogo belih konja.

– A sada da vidimo mog zatvorenika – rekao je Behaj.

Mek Loveri je stajao okrenut prema prozoru. Znao je da je sve gotovo i nije se plašio smrti. Jedino ga je mučilo to što će biti obešen pred očima omraženog izdajnika.

– Okrenite se, Mek Loveri – naredio je šerif Behaj odlučno.

– Šta je sada?

– Ovde su dva čoveka koji žele da vas vide. – Mek Loveri se okrenuo. Odmah je poznao Berija Bensona. I Benson je prepoznao njega i oprezno rekao. – On mi je spasao život – a onda je uplašeno stavio ruku na usta.

– Jeste li ga prepoznali? – upitao je Behaj.

– To nisam smeo da kažem, mister – šaputao je nedaleko od ćelije. – Da vas onda nije bilo, bio bih mrtav.

Sudija je stavio naočari i obratio se zatvoreniku. – Šta imate da izjavite?

– Ja sam sa svojim ljudima napao Fort Bens.

– Mislim, to već danas možemo

okonačati – zaključio je sudija obraćajući se šerifu. – Svedoci nam nisu potrebni, jer je zločinac priznao. – Nekoliko minuta kasnije u kancelariji su ostali samo Bat Behaj, šerif iz Las Animasa i zatvorenik.

– Od kada je taj Kolton u gradu, šerife?
– Behaju je bilo drago što je sam zatvorenik skrenuo razgovor na drugu temu.

– Od pre nekoliko meseci.

– Šta radi ovde?

– Kocka se.

– To neće dugo činiti.

Bat Behaj se trže. – Šta time hoćete da kažete?

– Umreće pre nego što ja stignem na vešala.

– Gde su vaši ljudi?

– Ja nisam izdajica, šerife.

– Recite mi, možda vas to može spasiti.

– Ne želim da se spasavam.

U međuvremenu, Kolton je samo potpaljivao vatru. U „Kolorado“ salunu vladala je napregnuta atmosfera. Varalica je huškao ljude. – Mi imamo dokaze da je on razbojnik! – Među ljudima se nalazio i sudija koji je sve vreme bio veoma uzdržan. Jedino što je rekao bilo je. – Znam svoju dužnost. Ovde linčovanja neće biti. – U tom trenutku u salun je stupio Hal Džes, jedan od Mek Loverijevih ljudi. Nije mu promaklo šta je sudija na kraju rekao. Pratio je razgovor, ali još uvek nije mogao da odgonetne o čemu se radi. Tek kada su se četvrt sata kasnije otvorila vrata i Mek Loveri ušao u pratnji šerifa, puklo mu je pred očima. Bilo mu je čudno kako je vođa mogao da dozvoli

da ga uhapsu? Mek Loveri je zastao na vratima i pogledom kružio po lokalu. Najzad je zaustavio pogled na Hal Džesiju. Ovaj se pretvarao da ne poznaje zatvorenika.

– Nastavite dalje – naredio mu je šerif. Mek Loveri je prošao pored svoga čoveka prema sudijskom stolu. U salunu je vladao tajac. Sudija Kruk obrisa naočari.
– Otvaram suđenje. Vaše ime?

Mek Loveri upitno pogleda Džesiju. Pitao se da li je Dok Holidej uspeo da obavi zadatak kojeg se primio. – Pitao sam vas za ime – ponovio je sudija.

– Zovem se Džon Keni.

– Dakle, vi ste šerifu dali lažno ime?

– Da.

– Gde se sada nalazi vaša banda? – glasilo je sledeće pitanje. Hal Džesi je zaustavio dah. Šta li će sada gazda reći?

Nije odgovorio ništa.

– Nešto sam vas pitao. Mislite na to da od vašeg odgovora zavisi presuda. – Mek Loveri se grohotom nasmeja. – Da me nećete možda pomilovati ako izdam svoje ljude? – Kruk je oborio glavu. – Na ovo pitanje mogao je samo da odgovori sa. – Ne!

– Možda biste mogli da u uže od irske konoplje upletete jednu svilenu nit, koliko da me ne žulji. Hvala vaša milosti, odričem se takve povlastice. – Džesi je odahnuo s olakšanjem. Nije ni pomišljao da svom vođi pomogne. Najbolje je uostalom ovako. Kada ga obese, svi će se zauvek osloboditi tog opasnog čoveka. Suđenje je nastavljeno. – U redu, nećete da kažete. Ja ne mogu ni da vas prisilim.

Pred svedocima ste priznali napad na Fort Bens. Mogu da izrekнем presudu, a ona glasi: Smrt vešanjem!

Sid Kolton je stajao nekoliko jardi udaljen od sudijskog stola. Likovao je. – Svi ćemo sutra biti prisutni! – rekao je sudija.

– Možda – uzvratilo je Mek Loveri i munjevito stupio u akciju. U jednom skoku se našao pored šerifa Behaja i istr-gao mu „vinčesterku“ iz ruke, a onda je stao uz Hala Džesija i prosiktao. – Poteži svoj kolt!

Džesi je bez reči poslušao. Sid Kolton je znao šta mu se sprema. Bacio se na pod i izvukao oružje. – To ti neće koristiti, lu-pežu – siktao je Mek Loveri, repetirajući pušku. Ljudi u salunu su stajali kao ukopani. Niko se nije usudio ni da trepne. Uostalom, i kako bi, kada je uz šank stajao čovek spreman na sve. Stvari su međutim uzele neočekivani tok. U lokalu nije bio samo jedan Juda. Hal Džesi je stajao iza svoga vođe i u poslednjem trenutku promenio je mišljenje. Naslonio je kolt Mek Loveriju na leđa. – Bacite pušku! – Džesi se prevario u računu. Trebalo je da zna da njegov gazda neće tako brzo odustati. Postupio je kratkovido, plašio se da će sada neko u salunu posumnjati da ima neke veze sa zatvorenikom. Mek Loveri je samo bacio pogled preko ramena i procedio. – Sve mi je jasno. Znam ko je bio doušnik ovoga lupeža. – Neočekivano je zamahnuo teškom „vinčesterkom“ i kundakom udario Džesija po glavi. Ovaj je pao kao pokošen i ispustio oružje. Posle ove iz-

daje, Mek Loveri je na svoju nesreću, nekoliko trenutaka razmišljao o svojoj bandi, što mu je odvuklo pažnju. Zbog toga je i on dobio udarac po glavi i onesvestio se. Savladao ga je šerif Behaj.

Igra je bila završena. Sada su ležali jedan pored drugog, razbojnik Hal Džesi i njegov vođa Mek Loveri.

– Hajde pomozite mi, treba ih odvesti u zatvor. – Noć se ponovo spustila nad Las Animas. Varalica i bivši robijaš Sid Kolton opet je izbegao zlu sudbinu.

*

Kada je Mek Loveri otvorio oči, prvi zraci sunca već su se probijali kroz rešetke ćelije. Zatvorenik je osećao tup bol u potiljku. Bilo mu je teško i da razmišlja. Sećanje mu se sporo vraćalo. Opipao je potiljak i ustanovio da ima veliku čvorugu. Mek Loveri je ustao sa ležaja i gotovo se onesvestio od bola. Morao je da se nasloni na zid da bi se održao na nogama. Čuo je šerifov glas. Bat Behaj je prišao vratima ćelije. – Kako ste? – upitao je muklim glasom.

– Ko me je to onesvestio?

– Ja sam to bio, Mek Loveri – odgovorio je čuvar zakona.

– Vi dakle? Dobro, šta je sa Džesijem?

– Ko je Džesi?

– Onaj što sam ga onesvestio.

– Da možda ne pripada bandi?

– Pripada – procedio je vođa kroz zube.

Šerif se gorko pokajao što je pustio razbojnika. – Zar još uvek nećete da kažete gde su vaši ljudi? To uostalom više i nema nikakvog značaja za vas.

Osuđenik je prišao rešetkama. – Čujte me, šerife! Čak i kada bih hteo da vam kažem gde su mi ljudi, sada ne bih mogao. Jedan je juče bio ovde u gradu, što znači da su ostali negde ovde u blizini.

– Oni verovatno računaju s tim da vas oslobode.

Mek Loveri se osmehnuo gorko. – Videli ste juče sopstvenim očima kako se odnose prema meni. Cela banda me mrzi kao kugu. Zaziru jedino od moga korbača. Ništa im više ne odgovara nego da me vide obešenog.

Bat Behaj je prišao bliže ćeliji i upitao. – Šta imate sa Sidom Koltonom?

– Zar vam nije pričao?

– Pričao je, ali, to je bilo samo prijavljivanje vlastima.

– On za drugo i ne zna. Misli da ga gonim zbog izdaje.

– A šta je u pitanju, Mek Loveri?

– Zbog njegove izdaje je moj mlađi brat izgubio život.

– Dakle tako, zbog toga želi da budete obešeni? – Nastalo je mučno ćutanje koje je Mek Loveri najzad prekinuo. – Kada će to biti? – Šerif je oborio glavu. Bilo mu je teško da odgovori.

– Za jedan sat. Sudija želi da uhvati onaj raniji voz za Pueblo, inače bi se presuda izvršila kasnije. – Šerif se vratio za svoj pisaci sto, pušio je i piljio u prašnjavi pod.

Mek Loveri je opet stajao na prozoru i gledao u sunce. Bilo je to sunce koje je trebalo tog dana poslednji put u životu da vidi. Razbojnik je mislio na svoga brata i svo-

ga starog oca. Sva sreća što nisu više živi. Niko od njegove porodice neće saznati šta se ovih dana dogodilo u Las Animasu. Mek Loveri se okrenuo od prozora. – Imate li cigaretu za mene? – pitao je.

Behaj je ustao od stola i ponudio zatvoreniku duvankesu. Zatim je pošao nazad prema stolu, ali je zastao na pola puta.

– Grom i pakao, zar ništa ne znate o tom lupežu? Mora da je grozan osećaj umreti zbog izdaje jednog takvog tipa.

– Znam nešto, ali ne ono što bi vas moglo da zanima. Sedeo je dugi niz godina u robijašnici u Oklendu. Optužba je glasila za ubistvo, ali ga nisu obesili, jer je bio maloletan.

– Isteraću ga iz grada. Više ne mogu da učinim – promrmljao je šerif.

Mek Loveri je shvatio ove reči. – Dajte mi kolt sa jednim metkom. Neka bude samo jedan jedini metak u dobošu. Taj metak uzmite iz moga opasača, prvi je do kopče. Ime onog izdajnika je urezano na njemu. – Mek Loverijev opasač je ležao na šerifovom pisaćem stolu. Behaj je neodlučno izvukao metak na kojem je bilo urezano ime Sida Koltona. – Ja vam ne mogu dati ni kolt ni metak, Mek Loveri, to i sami znate. Proteraću ga iz grada kao šugavog psa, pošto sam uspeo da prote-ram i Doka Holideja, svakako ću i...

– Šta ste učinili? – prekinuo ga je razbojnik iznenađeno. – Proterali ste Holideja iz grada?

– Svakako, revolveraš mi ovde nije potreban!

Vođa bande se uhvatio za glavu. – Baš

Doka Holideja? A ja sam ga poslao u planine.

Behaj se trže.

– Poslao sam ga do svojih ljudi, šerife.

– Dakle, on ipak pripada bandi?

Mek Loveri je odmahnuo glavom. – On nikada nije pripadao otpadnicima, ni ti će pripadati. On u stvari vama pripada, samo što vi to niste shvatili. Vinuo se u sedlo da bi zadržao moje ljude.

– Zna li on gde se nalaze vaši ljudi?

– Zna. – Osuđenik je u nekoliko reči ispričao šta se dogodilo u Raton planinama.

– A o tome nije rekao ni reči! – protestovao je šerif.

– Dok Holidej nije izdajnik. Vi ste ga izgnali iz grada, čoveka koji je krenuo na opasan put, samo da bi Las Animas spasao od napada.

Čuvar zakona je nervozno šetao gore-dole. – Kakva ludost! Da ste mi samo jednu reč rekli, odjurio bih u planine...

– Odande se sirugno ne biste vratili – prekinuo ga je razbojnik. – Postoje samo dva čoveka koji mogu da izađu na kraj sa mojom bandom, jedan je Dok Holidej, a drugi sam ja.

– Kako to da je sinoć jedan od vaših ljudi bio u gradu?

– To ni ja ne mogu da protumačim.

U tom trenutku se čulo kucanje. Šerif je prišao vratima i otvorio ih. Sudija Kruk je bio na pragu. – Vreme je – kazao je kratko.

Mek Loveri je mogao kroz vrata da vidi glavnu ulicu. Crnela se od ljudi. Sudija je prišao ćeliji. – Imate li još nešto da

kažete? – upitao je i izvukao iz džepa svoj srebrni časovnik.

Sudiji se žurilo. Već je mnogo ljudi video na vešalima, pa ovo za njega nije predstavljalo nikakav događaj.

– Nemam više šta da kažem – odvratio je Mek Loveri.

Kruk je skinuo naočari i počeo da ih glača. – Možda biste hteli da nam kažete gde su vaši ljudi.

– Ako se ne varam, na to pitanje sam vam juče odgovorio.

– To nije bio odgovor, čoveče. A sada dosta, nemam vremena. Izvedite ga, šerife.

Bat Behaj je skinuo ključeve sa eksera i prišao ćeliji. Otvorio je bravu i ušao. – Moram da vam vežem ruke na leđa – rekao je kao da se izvinjava.

– Ako baš morate – uzvratio je Mek Loveri i okrenuo se. Šerif se mašio desnom rukom za džep da bi izvadio kožni remen. U tom trenutku vođa bande se okrete. Udarac pesnice kojim je pogodio šerifa, mogao bi da onesvesti i bika. Samo delić sekunde kasnije, Mek Loveri je držao šerifov kolt u ruci. Sudija je uplašeno podigao ruke. – To ne možete učiniti – mucao je.

– Nego ću možda vas da pitam!

Samo nekolicina ljudi koji su stajali najbliže kancelariji, primetili su šta se dogodilo i uplašeno počeli da izmiču.

– Šta se dogodilo? – povikao je Sid Kolton koji se držao po strani.

– Savladao je šerifa – doviknuli su ljudi s vrata.

– Ljudi, potežite koltove! – urlao je

Kolton. – Ne sme da umakne! On je ubica.

Nekolicina zaista potegoše koltove i uperiše cevi na šerifsku kancelariju.

Mek Loveriju nije ni padalo na pamet da napušta ovu kancelariju. Ugurao je sudiju u ćeliju i zaključao je.

– Ovde ste bolje smešteni, mister – rekao je, a onda podigao onesvešćenog šerifa dodajući. – Ovaj će mirovati bar još pola sata. – Nogom je zatvorio vrata kancelarije. Bio je slobodan, imao je kolt i dvojicu zatvorenika. Međutim, bilo mu je stalo samo do jednog čoveka, do Sida Koltona. Čuo je glas omraženog čoveka na ulici.

*

Hal Džesi je jahao iz pravca istoka prema Las Animasu. Sledili su ga razbojници. Iz daleka je ugledao gomilu pred šerifskom kancelarijom. – Nismo zakasnili – doviknuo je Rou Rili preko ramena. – Zar se nećemo podeliti, Hal?

– Hoćemo, svakako. Trojica neka pođu sa mnom, a ostali neka čekaju na moj znak. Taj znak će biti revolverski hitac. – Sjahali su s konja ispred saluna „Kolorado“ i vezali životinje za prečke, a onda se umešali u gomilu. Pošto je Hal Džesi video revolvere u rukama nekolicina građana, pitao je jednog dečaka šta se tu zbiva.

– Savladao je šerifa.

– Ko to?

– Razbojnik kojeg su hteli da obese.

Džesi je oprezno pošao prema prozoru ćelije i ugledao sudiju kako sedi na dr-

venom krevetu. Razbojnik je izvukao kolt i uperio ga Mek Loveriju u leđa. – Ruke uvis, ili bacite revolver.

– Šta ćete vi ovde? – pitao je vođa ne okrećući se. Poznao je glas svoga čoveka.

– Da vas vidimo obešenog.

– Jeste li sreli Holideja?

– Da.

– Zar vam nije naredio da se gubite?

– Vi više nemate šta da nam naredujete. – Neko vreme niko ništa nije rekao, a onda je Mek Loveri pokušao da urazumi svoga čoveka. – Džesi, pozovi ljude i nestanite odmah iz grada. Nemate nikakvih šansi, šerif je pozvao trupe vojnika. Doći će popodnevnim vozom.

– Dok te trupe stignu, imaćemo pune ruke i džepove dolara.

– Ili usijano olovo u glavama – upozoravao je Mek Loveri.

Sudija je pratio ovaj neobičan razgovor i naslućivao šta se sprema.

Kada su se vrata otvorila i Mek Loveri izašao na ulicu podignutih ruku, Sid Kolton je odahnuo s olakšanjem. Povikao je histerično. – Sada će da visi!

– Bravo! – prihvatili su neki. Svi građani su se okupili u glavnoj ulici, da ne bi propustili značajan događaj. Potpuno su zaboravili na šerifa. Hal Džesi je išao odmah iza sudije, a do njega Rili i Meksikanac Fernando. U opštoj gužvi niko nije primetio da su uperili oružje na sudijina leđa. Džesi se nagnuo i došapnuo Riliju. – Kada budemo napustili grad, vrati se do ostalih, neka počne za deset minuta. Ruši i ubijaj sve što ti se prepreči na putu, ali bez pucnjave, jesi li razumeo?

Ostavite kola. Kada sve bude gotovo, odvojeno ćemo napustiti grad, svako neka pođe u drugom pravcu a sutra ćemo se sresti u Karsonu.

Van grada, na jednoj uzvišici na groblju, nalazilo se drvo za vešanje. Kada su stigli, Sid Kolton je huškao ljude. – Vežite mu ruke na leđa.

– Hodi i pokušaj to da učiniš, lupežu – promrsio je Mek Loveri. Kolton se glasno smejao da je to najbolji vic, osuđenik pod vešalima mu preti. Džesi je čuo Koltonovo ime i šapnuo Mek Loveriju. – Da li je to čovek koji nas je izdao u Preskotu?

Pošto je to izgovorio glasno, svi su se okrenuli prema Džesiju i setili se događaja u „Kolorado“ salunu. Mek Loveri je odgovorio. „Da, to je čovek koji nas je odao.“

– U tom slučaju neće biti na nogama dugo – prosiktao je Džesi.

Spiser je prebacio uže preko grane i rekao. – Sve je spremno! – Taj čovek nije ni slutio da u tom trenutku razbojnik Rou Rili drži uperen kolt na njegovu ženu u njihovoj kući.

– Dolare!

– Nemamo ništa – mucala je žena, govoreći istinu.

I u kući gradonačelnika događalo se nešto slično, a tako je bilo skoro u svakoj kući. Sve se događalo u tišini i bezglasno.

– Okrenite se, gazda, da vam vežem ruke – rekao je Džesi.

Mek Loveri više nije imao šta da izgubi. Okrenuvši se, bacio se na Džesija i povukao ga na zemlju. Kotrljali su se po

prašini, a kako je vođa bande bio jači, onesvestio je Džesija. Kada je hteo da podigne kolt zagrmio je pucanj. – Mogao sam da vam saspem metak u glavu – vikao je Kolton – ali, hoću da vas vidim obešenog. – Nekoliko minuta kasnije, Mek Loveri je ležao vezan na zemlji.

*

Konj je bio okupan u znoju. Jahač je iscrpljenu životinju zaustavio pred šerifskom kancelarijom i skočio iz sedla. Bacio je jedan pogled niz pustu glavnu ulicu, a onda je ušao u kancelariju. Zastao je kod samog praga, iznenađen. – Prokletstvo, šta se ovde zbiva? – Ugledao je onesvešćenog šerifa nasred prostorije. U dnu se nalazila peć, a na njoj kanta s vodom. Slavni kockar je izručio svu vodu Batu Behaju na glavu. Šerif je otresao glavu i najzad otvorio oči. – Kako ste dospeli ovamo, Holideje? – pitao je još uvek ošamućen.

– Šta se ovde dogodilo, šerife?

– Umakao je.

– Ko? Zar Mek Loveri?

– Da.

– Gde su ostali razbojnici?

– Koji razbojnici?

– Hajdemo, nešto nije u redu, nema žive duše u glavnoj ulici.

Bat Behaj je protrljao slepoočnice, uzeo svoju „vinčesterku“ i pošao napolje. U tom trenutku prilazila im je jedna žena. Kosa joj je bila razbarušena. – Pomozite nam – mucala je jedva razumljivo. – Uspeła sam da umaknem u poslednjem trenutku. Razbojnici su u gradu.

- Gde su građani? – pitao je Holidej.
- Posmatraju vešanje razbojnika – uzvratila je žena.
- To sam i mislio – uzviknuo je kockar.
- Samo ih on može zaustaviti.
- Ništa više ne shvatam, Holideje.
- Nije ni potrebno. Idite i osedlajte konje. Činite ono što vam govorim, belu kobilu i vašeg konja.

Šerif je odmahnuo glavom ali je izašao da poslušna naredjenje. Holidej je pogledom lutao po kancelariji, tražeći Mek Loverijev opasač. Najzad ga je otkrio kraj police za puške, pričvrstio ga je oko struka i napustio kancelariju. U tom trenutku iz „Kolorado“ saluna dopro je krik. Holidej je prešao na drugu stranu ulice gurnuo vrata. Kelner Triton je ležao na podu, a nad njim je klečao Rou Rili. Zamahnuo je koltom da onesvesti kelnere, međutim, Holidejev metak ga je sprečio. Ranjeni Rili se okrenuo i uzviknuo. – To ćeš mi platiti, prokleta pseto! – Drugi metak je razbojnika oborio na zemlju. Ovog puta je Triton opalio. Podigao je Rilijev kolt sa zemlje i pucao zločincu u leđa.

Holidej je ponovo istrčao na ulicu. Šerif je upravo izvodio konje iz koralu. – U sedla! – naložio je Dok i vinuo se na leđa svog umornog konja. – Šta smerate? – pitao je šerif. – Odmah ćete saznati. Grad vrvi od razbojnika, moramo po nje. – Galopirali su niz ulicu, Holidej je vodio Mek Loverijevu belu kobilu. – Koga to hoćete da dovedete? – vikao je šerif za kockarom. – Čoveka kojeg hoćete da obesite. Samo on može da zadrži bandu.

Omča je već bila na Mek Loverijevom vratu, a ruke vezane na leđima. Stajao je pod drvetom oborene glave i čuo Spisov grohotan smeh. – Sada više ne moramo da žurimo sa vešanjem. Imamo vremena. – Šta to znači, imamo vremena? – negodovao je Sid Kolton, sve vreme gledajući sa strahom onesvešćenog Džesija. Morao je da uhvati maglu pre nego što se ovaj osvesti. Sa železničke stanice dopirao je zvižduk lokomotive. Sudija Kruk je još jednom pogledao na svoj časovnik i ljutito odmahnuo glavom.

– Prokletstvo, moraću da sačekam večer!

– Imaćete vi još posla – dobacio je Kolton i pokazao ne Džesija. I ovaj pripada bandi, najbolje i njega odmah obesite.

Mek Loveri podiže glavu prema varalici. – Ni ti, lupežu, nećeš još dugo hodati zemljom. Ja nisam mogao da te sredim, ali, ako se ne varam, drugi će to umesto mene učiniti.

Kolton se grohotom nasmejao. – Mislite možda na ovog ovde? – rekao je pokazujući na Džesija. U opštoj gužvi niko nije primetio jahače niti je obratio pažnju na topot kopita koji se približavao i sve jasnije čuo. Mek Loveri je otvorio oči, upirući pogled u sunce. Misli su mu bile daleko, u staroj kući u bostonskoj luci. Iznad glava okupljenih ljudi, zagrmelo je hitac. Odjednom se stvorio pred njima, a njegovi niklovani koltovi blistali su na suncu. Lice mu je bilo kao od kamena isklesano.

– Oslobodite ga! – naredio je glasom oštrijim od sečiva noža. Konopac je presečen metkom i sada je visio vodi bande

oko vrata. Bio je to majstorski pogodak kockara Džona Holideja sa rastojanja od trinaest jardi. Šerif je izvukao nož iz džepa i oslobodio zatvorenika veza. Odmah zatim, Dok Holidej je pružio Mek Loveriju opasač. – Evo, uzmite!

Razbojnik je bez reči pričvrstio brzo opasač, a onda je upitao muklim glasom.

– Šta to treba da znači, Dok?

– Vaši ljudi su u gradu.

– To sam i slutio.

Bat Behaj je doveo belu kobilu. Pre nego što su ljudi okupljeni oko drveta uspele da se priberu, tri jahača su već grabila u ludom galopu prema gradu. Sid Kolton je izvukao revolver i hteo da puca za jahačima, ali mu je sudija izbio oružje iz ruke. – Ostavite se toga, čoveče, šerif zna šta radi! – Iako je bio odličan sudija, nije mogao ni da nasluti šta se zbiva.

Kolton je kipteo od besa. – Ljudi, kako ovo možete da trpite? Ceo Kolorado će vam se smeјati.

Kolorado međutim nije imao razloga za smeh. Nad onim što se u gradu na reci Arkanzas događalo, moglo se samo plakati.

Žestoku raspravu prekinuli su revolverski hici koji su dopirali iz glavne ulice u Las Animasa.

*

Tri jahača su stigla do prvih kuća. Ulice su bile puste.

– U kućama su – doviknuo je Holidej i zaustavi konja. Odjeknuli su prvi pucnji iz Mejerove prodavnice.

Foster je upravo sa dvojicom razbojnika ispraznio prodavnicu. Držeći kolt u levoj ruci, naredio je ljudima.

– Hajde momci, skidajte ih s konja! To su Dok Holidej i šerif... – Tek onda je prepoznao Mek Loverija. – Nije moguće – gazda!

– Ovo je tek početak – rekao je Džordžijanac kada je metak Mek Loveriju prošišao tačno iznad glave.

Na drugoj strani ulice nalazila se Portonova konjušnica. Vlasnik je ležao u svojoj kući teško ranjen. Razbojnik Džoe Farli je ranio Portona i upravo počeo da pretura po ormanima, kada je na ulici odjeknuo pucanj.

– Prokletstvo, ovde se nešto nepredviđeno dešava! – uzviknuo je i istrčao napolje.

Na kapiji je zastao kao ukopan kada je video trojicu jahača na suprotnoj strani ulice. – Prokletstvo, gazda! – uzviknuo je i potegao kolt neodlučan da li da puca ili ne.

Holidej ga je srećom primetio, povukao je obarač i pogodio razbojnika u desnu mišicu. Onako ranjen, lupež se dokotrljao ponovo do kapije i povukao iza ograde, motreći na ulicu kroz šupljinu na dasci. – Sada dolazi obračun, momci! – siktao je besno. Nanišanio je na Holideja, ali mu je ruka drhtala. Kockar se izmakao, a Mek Loveri je ostao da stoji gde se zatekao.

– Ovako ne ide, ljudi – govorio je šerifu i Doku. – Ne možemo oslobađati kuće jednu po jednu. – Vratio je kolt u futrolu i stao nasred ulice.

– On mora da je poludeo – ječao je šerif.

– Pustite ga – umirivao ga je Dok. – Možda je to jedini način da izađe na kraj sa razbojnicima.

Mek Loveri je ostao nasred ulice kao živa meta kuršumima svojih ljudi.

Međutim, nijedan metak nije bio ispaljen.

– Ako ne želite svi da umrete, izlazite iz kuća, sedite na konje i bežite! – vikao je vođa.

Svi razbojnici su stajali na prozorima i držali oružje na gotovs. Još nijedan metak nije bio ispaljen. Ljudi su oklevali.

– Izlazite napolje, prokleti psi!

Niko nije izlazio. Možda bi i poslušali da je stajao sam. Međutim, iza njegovih leđa stajao je šerif grada.

Hal Džesi se osvestio i ustanovio da je vezan. Ugledao je Meksikanca Fernanda, a onda prazno mesto ispod vešala. – Zar su ga već odneli?

– Odveli su ga.

– Kako? Ko?

– Holidej je u poslednjem trenutku metkom presekao omču.

Džesi se uhvatio za glavu. – Prokletstvo, ništa ne shvatam.

Kolton se blagovremeno sakrio, nameravajući da što pre umakne. Tlo Las Animasa postalo je i suviše vruće za njega.

– Zar nije bolje da uhvatimo maglu dok je još vreme? Možda je gazda u pravu? – oprezno je upitao jedan od razbojnika.

Foster se okrenuo od prozora i brcnuo se. – Zar se bojite jednog

jedinog čoveka? Zar vam nije dosta njegovog korbača?

– Dok Holidej je s njim.

– Dok Holidej – promrsio je Foster. – S njim imam da sredim račune. – Dva razbojnika su ostavila Fostera da sam sređuje račune i krenula napolje.

Mek Loveri ih je ugledao i procedio kroz zube. – Bar dvojica za početak.

Hal Džesi i Meksikanac su prvi stigli u glavnu ulicu Las Animasa. Kada je Džesi video svoga gazdu nasred ulice, odmah se bacio na zemlju. Video je da Kolins i Hojtins izlaze podignutih ruku na ulicu i žestoko je opsovao. Ne dvoumeći se, povukao je obarač i ustrelio obojicu. Kolins je još pri svesti rekao pogledavši gazdu. – Vi ste nam rekli da izađemo.

Mek Loveri je potvrdio. – Da, rekao sam! – A onda se okrenuo prema mestu gde je ležao Džesi. – Kukavno pseto!

Hal Džesi se nasmejao. – Štedite reči, gazda, nemamo više vremena!

– Moramo da dejstvujemo – došapnuo je Holidej šerifu. – Izbiću mu oružje iz ruku.

– Šteta trošiti olovo – prosiktao je čuvar zakona i uperio kolt na Džesija. Metak je pogodio razbojnika u desno rame.

– To ćeš iskijati, Holideje – viknuo je lupež, uveren da ga je Džordžijanac pogodio.

Sada su trojica razbojnika ležala nepomično u glavnoj ulici, u dvanaestorica su bili pritajena u kućama i naoružani do zuba.

Krvoproliće je počelo. Verovatno bi se

ranije završilo da nije bilo čoveka po imenu Sid Kolton. Kada ga je ugledao Dok Holidej, brzo je napunio oružje i došapnuo šerifu. – Evo Koltona, sada će biti gužve. Mislio sam da će uhvatiti maglu.

– Iako nosite zvezdu, za mene više niste šerif, mister Behaje, jer ste pomogli razbojniku da se spase vešala! – vikao je varalica prilazeći.

Dok Holidej je stao uz čuvara zakona i doviknuo Koltonu. – Nemojte nas zadržavati svojim pričama.

Sid Kolton je pljunuo na zemlju. – Šerif i revolveraš, kakav divan duet!

– Sid Koltone, izdajico, poteži! – odjeknuo je Mek Loverijev glas, a odmah zatim i prasak. Sid Kolton se okrenuo oko svoje ose, ali nije pao. Piljio je u ruku u kojoj se do pre jednog sekunda nalazio revolver. – Gde je moj kolt? – rekavši to, pao je kao posečeno stablo.

Onda je odjeknuo još jedan pucanj, poslednji tog dana. Mek Loveri je išao teturajući se niz ulicu. Obe ruke je pritisnuo na grudi. Holidej je pošao za njim i pridržao ga.

– To ste vi, Dok... pustite me.

– Hajdemo pod nastrešnicu.

Ranjenik je odmahnuo glavom. – Ne... Dok... pustite me, moram odavde...

– Kuda?

– Dalje iz ovog grada, iz ove ulice. Pustite me!

– Idem sa vama.

– Hajde Dok, stojte iza mene i nemojte ništa činiti. Pustite me da odem.

– Da. U redu!

Svi su ga pustili da ide, znajući da neće daleko stići, da će pasti pre nego što izađe iz grada. Bili su u zabludi. Vođa bande, koji je posle ovog krvoprolića u Las Animasu i posle osvete nad izdajicom Sidom Koltonom, sam sebi ispalio metak u grudi, išao je dalje, žilavo i uporno.

Grad je već ležao iza njega. Gore, na vrhu ulice stari sudija je nervozno izvadio sat iz džepa. Bio je ljut, jer mu je umakao voz za Pueblo.

Džon Mek Loveri je poslednjim ostacima snage stigao do šipražja na obali reke. Seo je nedaleko od vode. – Pustite da vam pogledam ranu – rekao je Holidej. – Ne, Dok, nema nikakvog smisla, gotovo je. – Uskoro je odjeknuo topot kopita. Bili su to razbojnici koji su uspeali da izvuku žive glave.

– Šta tražite ovde?

– Hoćemo da povedemo gazdu.

Mek Loveri je odmahnuo glavom. – Jašite dalje, na jug. Ovaj posao ne valja ništa, momci, ništa! – Pošto jahači nisu hteli da krenu, kockar je naredio. – Gubite se! – Dok je seo kraj Mek Loverija i zagledao se u reku.

– Dok – ječao je ranjenik – rado bih vam nešto rekao. Vi ste izvanredan čovek, Holideje. Upoznao sam mnoge ljude u svom životu, ali vam nijedan nije ravan. No, drugo sam hteo da vam kažem. Tada, kada sam polazio od kuće, otac me je molio da pazim na svoga brata. To sam i činio sve dok Kolton onoga

dana nije izdao. Posle toga sam se javio u vojsku. Došao je rat i ja sam postao oficir. Svi moji momci su me slušali i jurili u vatru na jednu moju reč. Svi su nestali, svi. U poslednjoj borbi, Dok, to nije bila borba, bila je klanica. Tada mi je sinula ideja.

– Kakva ideja? – pitao je Dok.

– Da sakupim sve one koji su nemilosrdno ubijali i da ih nateram da jašu sa mnom, s tim da na sebe uzmem da ih sprečim da ikada više ubijaju. Uzeo sam najgore momke i uspeo da ih sprečim da i dalje seju smrt. Pljačkali smo, uzimali dolare, ali, krv nismo prolivali. On je mrtav, najzad – nastavio je vođa bande isprekidanim glasom, pokazujući na prazno mesto u svom opasaču. – Ja bih radije ležao ovde, kraj vode, nego iza zidina kojim je ograđeno groblje.

Ni Holidej ni Mek Loveri nisu primetili da se u žbunju nalazi neko. Bio je to razbojnik Rou Rili. Hteo je da se sveti. Metak je prozviždao pored samog Holideja i pogodio Mek Loverija u srce. Džordžijanac munjevito skoči na noge. Lice mu je bilo gnevno. Pre nego što je razbojnik uspeo da još jednom povuče

obarač, niklovani revolveri bljuvali su vatru. Dok Holidej nije ni pogledao u pravcu razbojnika koji je pucao. Okrenuo se na drugu stranu. Mek Loveri je bio mrtav. Čuli su se nečiji žurni koraci. Stigao je šerif Behaj zadihan. – Zbog čega ste ga ustrelili, Dok? – pitao je pokazujući na nepomično telo Rilija.

Holidej nije dizao pogled, samo je muklo rekao. – Potrebna mi je lopata, hoću ovde da iskopam raku. Baš ovde – ponovio je.

Još pre nego što se veče spustilo na preriju, Džordžijanac je napustio Las Animas. Ljudi koji su ga videli kako jaše kroz glavnu ulicu, gledali su u zemlju ili okretali glave. Šerif Behaj je stajao pred vratima svoje kancelarije i lagano podigao ruku prema obodu šešira, u znak pozdrava. Međutim, kada je video odsutan izraz na jahačevom licu, ponovo je spustio ruku.

Dok Holidej je izjahao iz grada. Zastavio je konja na obali reke uz malu humku koju je sam načinio, po želji razbojnika Džona Kenija Mek Loverija.

– Rado bih se s tobom menjao, amigo – rekao je jedva čujnim glasom i poterao konja dalje prema gazu.

KRAJ

POTRAŽITE KOD SVOG
PRODAVCA NOVINA
JEDNO OD
SLEDEĆIH IZDANJA
MARKETPRINTA

SVAKOG PONEDELJKA

Senke
ILI

VANREDNI
LJUBAVNI ROMAN

ILI

SVAKOG UTORKA

